

DRAUGAS

PERIODICALS
January 11,
Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, SAUSIO - JANUARY 11, 2001

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01/10/01
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

WWW.DRAUGAS.ORG

Nr.7
Kaina 50 c.

Aukštaičiai konservatoriai nori „nurašyti“ Vytautą Landsbergį

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) Aukštaitijos skyrių pirmininkai ragina keisti populiarumą praradusį partijos pirmininką Vytautą Landsbergį.

Kaip antradienį pranešė „Lietuvos žinios“, pakeisti partijos vadovą labiausiai siekia Panevėžio ir Utenos apskrity konservatorių skyrių vadovai. Anot dienraščio, prieš Naujuosius metus vykusiame konservatorių skyrių pirmininkų susirinkime siūlyta keisti V. Landsbergį buvusiu premjeru Andriumi Kubiliumi. Tai daryti ragino Kupiškio rajono konservatorių skyriaus pirmininkas Vytautas Mockus, kalbėjęs Aukštaitijos skyrių vadov.

Kadangi susirinkime prieš šventes dalyvavo tik apie pusę skyrių vadovų, toliau diskutuoti dėl partijos pirmininko keitimo nutarta kitame konservatorių partijos skyrių vadovų susitikime.

Vadovų keitimo idėjai pritarantys Ignalinos rajono konservatorių vadas Antanas Lagunavičius sakė esąs įsitikinęs, kad naujas vadovas konservatorių partijai nepakenktų. „Jeigu man reikėtų rinktis, ar A. Kubilių, ar V. Landsbergį, rinkčiausi A. Kubilių“, teigė A. Lagunavičius. Zarasų rajono konservatorių skyriaus pirmininko Rimanto Jurevičiaus teigimu, kad par-

tijos pirmininkas būtų pakeistas, siūlo maždaug pusę Zarasų konservatorių.

Molėtų rajono konservatorių vadovė Rita Andreikienė mano, kad partijos vado problema išsprendžiamai. „V. Landsbergis turi pats viską įvertinti, tai matydama. Juk negali priversti žmogaus“, sakė R. Andreikienė.

Praėjusį rugsėjį, prieš pat Seimo rinkimus vykusiame Tėvynės sąjungos suvažiavime V. Landsbergis buvo perrinktas dar dvejų metų kadencijai. Konservatorių teigimu, padėtis V. Landsbergio nenaudai pasikeitė po pralaimėtų Seimo rinkimų. Buvusi valdančioji Seimo partija dabar turi tik 9 parlamentarų įgaliojimus, iškovotus proporcinėje sistemoje.

Kaip teigė nežinomu panašes likti vienas Aukštaitijoje išrinktas buvęs Seimo narys konservatorius, jei partijos pirmininko rinkimai būtų vykę po Seimo rinkimų, A. Kubilius būtų gavęs absoliučią suvažiavimo dalyvių balsų daugumą.

Paprašytas pakomentuoti kalbas, jog turi kuo greičiau pakeisti V. Landsbergį, buvęs premjeras A. Kubilius teigė, kad „diskusijos dėl partijos ateities vyksta visada ir čia nieko nėra naujo ir keisto“. Jis tvirtino, kad kas negalvojęs apie partijos pirmininko keitimą.

Vyriausybė nori keisti valdininkų atleidimo tvarką

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Seimui pateikusi Valstybės tarnybos įstatymo pataisas, leisiantias lengviau atleisti blogai dirbančius valdininkus, vyriausybė pateikė duomenis, kurie liudija, kad valdininkų atleidimo tvarka yra keistina.

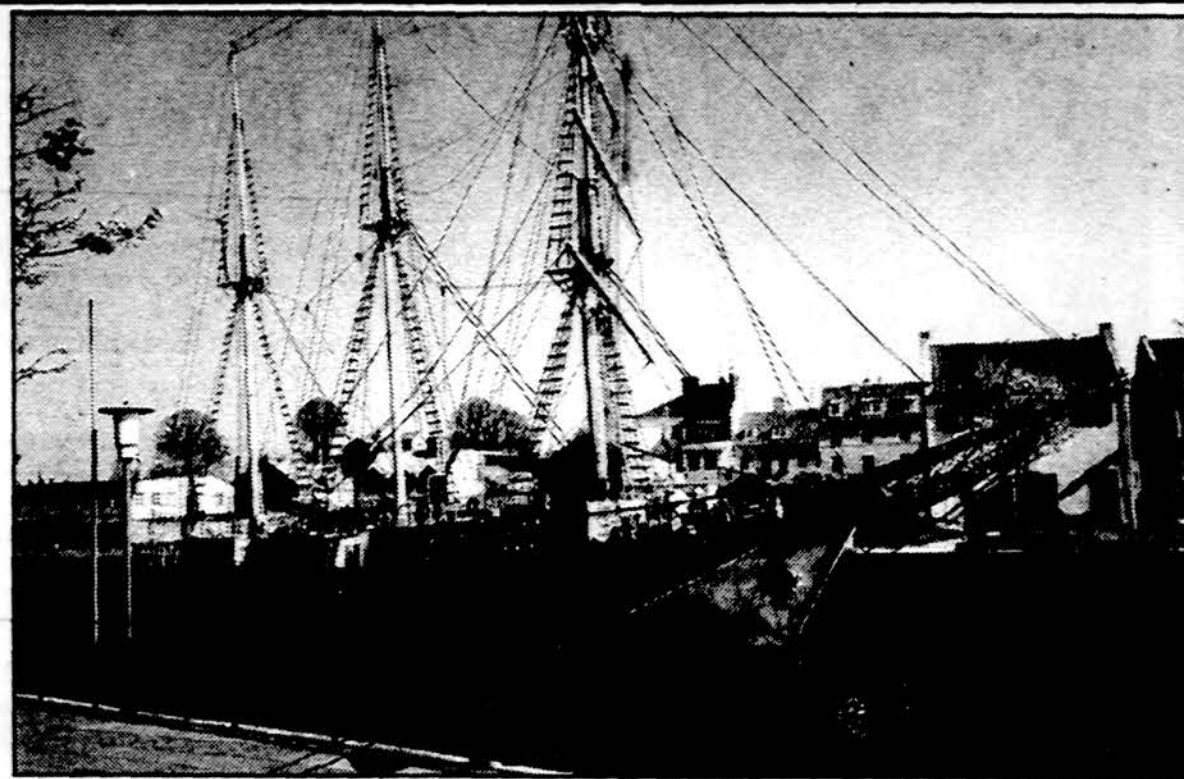
Vyriausybės duomenimis, per praėjusius metus dėl aplaidumo ir piktnaudžiavimo, blogo pareigų vykdymo iš ministerijų ir vyriausybės

kanceliarijos nebuvo atleistas nė vienas valdininkas. Pasak premjero atstovo spaudai Rimvydo Paleckio, tokie duomenys verta susimąstyti, nes privačiame ūkyje darbuotojų kaita yra pakankamai didelė.

Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT) duomenimis, per 10 praėjusių metų mėnesių STT išaiškino 90 nusikaltimų, pusė iš jų padaryta valstybės tarnybai. Didžiausią dalį išaiškintų nusikaltimų sudaro kyšo paėmimas. STT pernai per 10 mėnesių išaiškino 87 nusikaltimo padarymu įtariamus asmenis, 67 iš jų yra valstybės tarnautojai. Tarp įtariamųjų yra 1 teisėjas, 2 prokurorai, 4 teismo antstoliai, 18 Muitinės departamento tarnautojų, 1 Kelių policijos pareigūnas, 4 Kriminalinės policijos pareigūnai, 14 kitų valstybės tarnautojų, 10 Viešosios policijos pareigūnų ir kitų pareigūnų.

STT ir jos teritoriniai padaliniai, pasak STT ataskaitos, stipriai kovą su korupcija biudžetinėse, savivaldos, kredito ir finansinėse įstaigose, atkreipdami ypatingą dėmesį į valstybės pareigūnų ir tarnautojų korupciją viešųjų pirkimų, privatizacijos, savivaldybių, užsienio investicijų, muitinės ir teisėsaugos srityje.

Vyriausybė yra patvirtinusi ir Seimui pateikusi Valstybės tarnybos įstatymo pataisas, kuriomis keičiama supaprastinti valdininkų atleidimą iš darbo ir priėmimą į darbą. Įstatymo pataisose numatoma įstaigos vadovui suteikti teisę skirti nuobaudas už sunkius tarnybinius nusizengimus. Kai įstaiga pertvarkoma arba naikinama pareigybė, valstybės tarnautoją siūloma pus-

Klaipėdos centre, Danės upėje, stovintis laivas-restoranas „Meridianas“ mena geresnius laikus.

Buvęs uostamiesčio puošmena laivas — pasmerkta

Klaipėda, sausio 9 d. (Elta) — Antradienį Klaipėdos apylinkės teismas, iš esmės išnagrinėjęs bylą, nusprendė įpareigoti „Meridiano“ savininkus išplukdyti laivą nuo Danės upės krantinės.

Klaipėdos miesto savivaldybė kreipėsi į teismą, kai derybų keliu nepavyko susitarti su laivo savininkais, o pats „Meridianas“ ėmė griūti ir kelti pavojų gyventojams bei pro šalį praplaukiantiems laivams. Kad laivas yra avarinis buklės, specialistų komisija buvo nustatiusi beveik prieš dvejus metus, tačiau kurį laiką jis dar buvo naudojamas kaip restoranas.

Valstybinės vidaus vandenų

laivybos inspekcijos skyriaus viršininkas Bronislavas Bernotas abejoja, ar savininkai galės įgyvendinti tokį teismo sprendimą. Anot jo, yra daug įvairių inžinerinių transportavimo problemų, be to, baiminamasi, kad laivas gali nusmęsti vos pajudintas. Be to, baiminamasi, kad jis gali neišlaikyti ir pavasarinio ledonėsio.

Specialiai sudaryta komisija pernai apžiūrėjo laivą ir nustatė, kad jo korpusas yra pažeistas medienos puvinio grybelio, galinčio dalis atitrūkti nuo korpuso. Detaliai „Meridiano“ apžiūrą, specialistų manymu, prieš jį nutempiant, derėtų atlikti ir po vandeniu.

Kunigo atsisakymas paklusti ordinarui nėra pateisinamas

Vilnius, sausio 10 d. (Elta) — Spaudoje pasirodęs interviu su buvusiu Lietuvos kariuomenės vyriausiuoju kapelionu kunigu Alfonsu Bulotu, kuriame jis skundžiasi neteisėtu atleidimu iš pareigų, klaidina visuomenę, teigiama Lietuvos Vyskupų Konferencijos sekretoriato pranešime.

Lietuvos vyskupai jaučia pareigą paaiškinti, kas pastaruoju metu yra įvykę kariuomenės sielovadoje, ir pasidalyti mintimis apie tai, kokie pagal Katalikų Bažnyčios kanonus turėtų būti vyskupų ir kunigų santykiai.

Nuo nepriklausomybės atkūrimo iki sutarties tarp Šventojo Sosto ir Lietuvos Respublikos dėl kariuomenėje tarnaujančių katalikų sielovados pasirašymo 2000 m. gegužę kapelionų darbas kariuomenėje nebuvo sutvarkytas pagal Katalikų Bažnyčios teisinius reikalavimus. Krašto apsaugos ministerija ir kariuomenės vadovybė geranoriškai atsisivėgė ir galimybę skirti kunigus kariuomenės sielovadai be teisinio pagrindimo. Vyriausiasis kariuomenės kapelionas buvo paskirtas tik iki to laiko, kol bus kanoniškai įkurtas kariuomenės ordinaratas ir paskirtas kariuomenės ordinaras.

Tik šis kariuomenei paskirtas vyskupas, remiantis sutarties nuostatomis, skiria savo generalinį vikarą, kuris kartu eina ir vyriausiojo kariuomenės mečiui perkelti į valstybės tarnybos rezervą, iki vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio (1,137 litų) sumazinti jam išiešiotą kompensaciją.

nės kapeliono pareigas. Generalinio vikaro paskyrimą kariuomenės ordinaras derina su kariuomenės vadovybe.

Iki sutarties pasirašymo, kol kariuomenė neturėjo savo vyskupo, Lietuvos Vyskupų Konferencija, suderinusi su Kauno arkivyskupu, buvo paskyrusi kunigą Alfonsą Bulotą vyriausiuoju kariuomenės kapelionu. Po to, kai Šventasis Tėvas, remdamasis pasirašyta sutartimi, įsteigė Lietuvoje kariuomenės ordinaratą ir pirmuoju kariuomenės ordinaru paskyrė vyskupą Eugenijų Bartulį, Vyskupų Konferencija atleido vyriausiąjį kariuomenės kapelioną kun. Alfonsą Bulotą iš pareigų, kad naujasis ordinaras galėtų laisvai kurti kariuomenės kapelionų tarnybos struktūrą.

Galima suprasti kiekvieno kunigo nuoskaudą, kai jo nuomonė nesutampa su vyskupo nuomone, rašoma Vyskupų Konferencijos sekretoriato pranešime. Tačiau drauge verta prisiminti, kad kiekvienas kunigas, priimdamas kunigybės šventimus, iškilmingai Dievo tautos akivaizdoje pažada savo vyskupui klusnumą dirbti tą bažnytinį darbą, kur yra siunčiamas, o ne ten, kur pats yra įsitikinęs esąs tinkamiausias.

Kunigas A. Bulotas atleistas teisėtai, nes jį atleido tas pats juridinis asmuo, kuris jį buvo paskyręs į šias pareigas, būtent Lietuvos Vyskupų Konferencija, suderinusi su jo ordinaru — Kauno arkivyskupu, šiuo metu einančiu ir Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininko pareigas. Atsisa-

* Seimui sumažinus dirbančių pensininkų pensijas, burių parlamentarų nuo šio mėnesio pinigų taip pat gaus mažiau. Beveik 1,200 litų siekusi Seimo nario Vytauto Einorio pensija šiemet sumažėjo iki 138 litų. Praėjusių metų pabaigoje Seimui pakeitus Socialinio draudimo pensijų įstatymą, dirbančioms pensininkams mokama tik dalis pensijos. Iš 11 valstybinių pensijų netekusių parlamentarų net 7 priklausė Seimo opozicijai. Ankščiau LDDP narys V. Einoris, kaip ir jo kolegos Nikolajus Medvedevas, Mykolas Pronckus, Virmantas Velikonis, Edvardas Kačiava ir Povilas Jakucionis, gaudavo 552 litų pirmo laipsnio valstybinę pensiją. Sulaukusiam 65 metų V. Einoriui buvo mokama ir visa apie 630 litų siekusi senatvės pensija. Tačiau priėmus įstatymo pataisas, Seimo nariai dabar gaus tik pagrinde — 138 litų pensiją.

* Savo bute Vilniuje trečią dieną nusišovė neseniai iš darbo atleistas buvęs Vilniaus miesto savivaldybės Seimelio direktorius Alvydas Baronėnas. Pasak policijos, 46 metų buvęs sostinės savivaldybės valdininkas nusišovė iš medžioklinio šautuvo. Manoma, kad A. Baronėnas savivadybei ryžosi netekęs darbo, nes artimųjų teigimu, jis labai sielvartavo dėl atleidimo. Atsiveikimo raštelio bute pareigūnai nerado. A. Baronėnas iš darbo buvo atleistas prieš Naujuosius metus.

* Praėjusiais metais Lenkijos keliai ir policija Lietuvos piliečiams nebuvo itin sveikintingi, sakė Lietuvos generalinė konsule Varšuvoje Irena Valainytė. Pernai vos ne kiekvieną dieną konsulas gaudavo pranešimus apie lietuvių padarytas avarijas, susidurimus su pėsticiaisiais Lenkijoje. Bene skaudžiausias buvo dvi viena po kitos įvykusios keleivinių autobusų nelaimės, kurių metu 3 žmonės žuvo ir beveik 90 buvo sužeisti. Lietuvių piliečiai padarė 16 sunkių automobilių avarių, kurių metu 2 žmonės žuvo. Pagrindinės eismo įvykių priežastys buvo neatsargumas, nenoras atsisivėgti ir bloga Lenkijos kelių būklė — jie yra siauri, danga duobėta.

* Praėjusiais metais Lietuvos pasienyje buvo sulaukta 100 nelegalių migrantų, praneša Lietuvos pasienio policijos departamentas. Į Vakarų Europos valstybes per Lietuvą patekti bandančių nelegalių skaičius kiekvienais metais mažėja. Pernai daugiausiai sulaukta Vietnamo piliečių — 35, 1999 m. — 44. Pernai pareigūnai taip pat sulaukė 22 Afganistano piliečių, 15 pakistaniečių. Sulauktyti nelegaliai siunčiami į Užsieniečių registracijos centrą Pabradaje, kur apgyvendinami neteisėtai į Lietuvą atvykę ar joje esantys užsienio valstybių piliečiai. Vėliau nelegalai išsiunčiami į savo kilmės valstybes.

Pradedamas sutarčių su „Williams“ teisinis įvertinimas

Vilnius-Mazeikiai, sausio 10 d. (BNS-Elta) — Vyriausybės trečią dieną nutarė pradėti sutarčių su JAV bendrove „Williams International“ teisinį įvertinimą ir kreiptis į anglų teisės žinovus.

Ukio ministras Eugenijus Maldeikis trečią dieną sakė, jog apklausos būdu jau pasamdyta, jo žodžiais, labai solidi Londono teisininkų įmonė. Anot jo, įvertinimas turėtų užtrukti maždaug mėnesį. Dabar deramasi dėl šių paslaugų kainos.

Praėjusią savaitę E. Maldeikis žurnalistams sakė, kad anglų teisės žinovai jau baigia rengti išvadą dėl Konstitucinio teismo sprendimo, kuris pripažino negaliojančiu įstatymą, pagal kurį buvo pasirašytos Lietuvos vyriausybės sutartys su „Williams“. Išsiaiškinus, kokie teisiniai padariniai gresia Lietuvai, bus priimami tolesni politiniai sprendimai.

Ukio ministras tuomet teigė, kad pačios sutartys su „Williams“ nebus keičiamos.

Tuo tarpu artimiausiu metu pradėsiantis dirbti vyriausybės atstovas „Mazeikių naftos“ susivienijime — asocijuotą direktoriaus pavaduotoją Artūrą Laucevičių — pirmiausia sieks išanalizuoti, kas jau padaryta ir kas nevykdoma vyriausybės ir „Williams International“ susitarimus dėl investicijų į „Mazeikių naftos“ susivienijimą.

„Mazeikių naftos“ privatizavimo sutartyje, kuri buvo pasi-

rašyta 1999 m. spalio 29 d., numatyta, kad asocijuotą direktoriaus pavaduotoją skiria „Mazeikių naftos“ valdyba, atsižvelgdama į vyriausybės siūlymą. Sprendimą dėl šio paskyrimo valdyba turėtų priimti šią savaitę. Atlyginimą asocijuotam direktoriaus pavaduotojui mokės Valstybės turto fondas. Sutartyje tik bendrais bruožais nubraižytas asocijuoto direktoriaus pavaduotojo uždutys. Jos bus detalizuotos šios pareigybės nuostatuose, kuriuose rengia Ukio ministerijos ir „Mazeikių naftos“ teisininkai. Tai naujas dalykas Lietuvoje, tokių pareigų dar nebuvo. Tiesiogiai kištis į „Mazeikių naftos“ administracijos veiksmus jis negalės.

„Mano darbo esmė bus palengvinti bendravimą tarp „Mazeikių naftos“ ir vyriausybės“, sakė A. Laucevičius. „Labai keista, kad visus metus buvusi vyriausybė nesugebėjo rasti žmogaus į „Mazeikių naftos“ asocijuoto direktoriaus pavaduotojo pareigas, kuris atstovautų jos interesams toje strategijoje įmonėje. Negaliu komentuoti, ar tai nebuvo vengimas sprendimų rizikos“, sakė ukio ministras Eugenijus Maldeikis. Pasak jo, vyriausybė deleguoja savo atstovą į „Mazeikių naftą“, kad iš pirmų lūpų gautų patikimos informacijos apie realią padėtį vienoje didžiausių šalies įmonių. „Tai labai svarbu vyriausybei“, sakė E. Maldeikis.

Lietuva tobulina užsieniečių sveikatos priežiūrą

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) — Vyriausybė rengia nutarimą, kuriuo remiantis, užsieniečiai, atvykstantys iš valstybių, su kuriomis nustatytas vizų režimas, bei laikinai Lietuvoje gyvenantys užsieniečiai turės apsidrausti savanoriškuoju sveikatos draudimu.

Kaip pranešė Sveikatos apsaugos ministerija (SAM), šiuo metu pagal Sveikatos draudimo įstatymą privalomuoju sveikatos draudimu draudžiami Lietuvos piliečiai ir kitų valstybių piliečiai bei asmenys be pilietybės, nuolat gyvenantys Lietuvoje.

Būtinioji medicinos pagalba asmens sveikatos priežiūros įstaigose teikiama asmenims, neatsižvelgiant į tai, ar jie apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu, taip pat neatsižvelgiant į apsilankymų įstaigoje per kalendorinius

metus skaičių ir gyvenamąją vietą. Ši pagalba suteikiama pagal sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 20 d. įsakymą „Dėl būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos ir būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų sąrašo patvirtinimo“.

Užsieniečiams būtinoji medicinos pagalba Lietuvoje turi būti suteikiama, tačiau už ją turi atsiskaityti pats pacientas. Jeigu pacientas yra apsidraudęs savanoriškuoju sveikatos draudimu, atsiskaito pacientą apdraudusi draudimo įmonė.

Savo valstybėje privalomuoju sveikatos draudimu apdraustam užsieniečiui taikoma tokia pati tvarka, jeigu to nenustato tarpvalstybiniai susitarimai tarp Lietuvos valstybės ligonių kasos ir atitinkamos valstybės atsakingos institucijos. Anot pranešimo, esant tokiams susitarimui, atsiskaitymas vyksta jo nustatyta tvarka.

Nemokama būtinoji pagalba taip pat turi būti teikiama valstybių, su kuriomis pasirašytos tarpvalstybinės sutartys dėl nemokamos medicinos pagalbos teikimo, piliečiams. Nemokamos medicinos pagalbos teikimą užsienio valstybių piliečiams reglamentuoja galiojantis Lietuvos vyriausybės ir SAM pasirašytas bendradarbiavimo sutartis.

KALENDORIUS

Sausio 11 d.: Audrius, Marcijonas, Stefanija, Vilnė.

Sausio 12 d.: Arkadijus, Cezarija, Cezarijus, Ernestas, Gida, Lingailė, Palemonas, Vaigėdas.

Iš spaudos sužinojome apie premjero Rolando Pakso nepasitenkinimą jo darbu antradienį iš pareigų atstatydino „Sodros“ direktorius Aidas Pikiotas. „Man sukele didžiulį nerimą šeštadienį pasirodęs ministro pirmininko mano asmens ir mano, kaip vadovo, veiklos vertinimas. Ministras pirmininkas avansu išreiškė nepasitenkinimą mano, kaip įstaigos vadovo, darbu. Kol kas nežinau priežasčių, lemusių tokį premjero apsisprendimą. Jų neišgirdau nei vyriausybėje, nei ministerijoje — susidare toks įspūdis, kad šios pozicijos tarp dviejų institucijų nebuvo derintos, antradienio spaudos konferencijoje užėmė A. Pikiotas, pranešdamas, jog atstatydinimo pareiškimas buvo perduotas socialinės apsaugos ir darbo ministrei Vilijai Blinkevičiūtei.

Gediminas Žilinskas (Elta) nuotr.

KOKIE ĮSPŪDŽIAI IŠ X PLJK?

Buvęs pirmojo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirmininkas, dabartinis Lietuvių melodijų valandėlės vedėjas Detoroite, Algis Zaprackas kalbasi su kun. Antanu Saulaičiu, SJ, apie X PLJK.

Vienintelė žinutė, mus pasiekusi buvo iš kun. Antano Saulaičio, SJ, kuris pranešė, kad X kongrese dalyvavo 150 dalyvių iš 14 šalių, jų tarpe ir Lietuvos mažumų bei išeivijos atstovai, PLB atstovas kun. Edis Putrimas ir kun. Antanas Saulaitis. Pastarasis yra dalyvavęs visuose dešimtyje PLJ kongresų. Kiekvienas kongresas palieka savo antspaudą lietuviškos išlaikymo barose, pritraukdamas naujų jėgų ir žmonių.

— Kokius įspūdžius prisimenate iš pirmojo PLJK?

— Pirmasis jaunimo kongresas buvo įtraukęs ne tik visas veikiančias jaunimo ideologines organizacijas, bet ir plačiąją lietuvių išeivijos visuomenę, nes, kaip ir 2000-aisiais, 1966 metais buvo Jaunimo metai — kiekvienas mėnėsis turėjo savo temą ir jaunimas bei visuomenė ir tas temas kreipė dėmesį.

Buvo rimtai diskutuojamos ir surašytos rezoliucijos. Pakviesti įvairūs paskaitininkai. Kongreso atidarymą paskaitą skaitė Henrikas Nagys. Stasys Lozoraitis, Jr., pateikė Lietuvos išlaisvinimo pagrindinius uždavinius, kurie buvo pildomi iki Lietuvai atgauti nepriklausomybę. Dejoje pastangas, kad būtų įtraukti ir dvasininkai. Buvo nepamiršti ir institucijos, kurios dirba su jaunimu, ir jos buvo įjungtos į paskaitas, diskusijas ir stovyklas.

Politinis momentas buvo nukreiptas į Jungtinės Tautos peticiją, kuri reikalavo Lietuvai laisvės ir nepriklausomybės. Australija į šį momentą atkreipė pasaulinės žiniasklaidos dėmesį, kai viena jauna lietuvaitė tuo metu Australijoje besilankančiam okupuotam Lietuvos LTSR premjerui Justinui Paleckiiu pakišo pasirašyti peticiją. Jis, manydamas, kad pasirašo jai autografo peticiją pasirašė. 1988 m., jo sūnui (dabartiniam Lietuvos ambasadoriui Londone) viešint Detoroite, teko su juo apie šį įvykį kalbėtis. Būtų įdomu, kad kas nors iš Lietuvos žiniasklaidos šį įvykį aprašytų. Peticijų parašai, jų buvo apie 120,000, susilaukė atgarsio ir įvairiose JT misijose. Ypač dėmesį atkreipė Lenkijos misija bei Australijos ir kitos misijos, kuriose gyvena lietuviai.

Kultūrinis momentas buvo operos „Lokys“ pastatymas, dailės paroda, „Miss Lithuania“ rinkimai, Jaunimo ideologinių organizacijų bendra stovykla (vienintelė tokia išeivijos istorijoje), atstovų studijų dienos, iškilmingas pokylis, vakaronės, ekskursijos, sporto rungtynės, įvairių telkinių delegatų sutikimai, New Yorko peticijų įteikimas Jungtinėse Tautose, Toronto jaunimo metų uždarymas.

Dalyvavo 117 atstovų iš 17 kraštų. Kongreso metu per 2,000 dalyvių Hilton viešbutyje Čikagoje, per 400 Dainavos stovykloje, kur buvo atskirtos ateitininkų, skautų, neolituanių ir nepriklausomų pastovyklės. O pagrindinėje palapinėje skambėjo dainos kiekvieną vakarą.

I PLJ kongreso socialinė dalis „sukūrė“ 17 šeimos židinių.

Viena I PLJK pastangų buvo radio laidų transliavimo praplėtimas į okupuotą Lie-

tuva — turėjome progą šį prašymą tiesiogiai pristatyti Valstybės departamento sekretoriaus pavaduotojui Rytų Europos reikalams, Walter Stoessel, Jr., ir New York „Radio Free Europe“ komiteto pirmininkui John Richardson. Ši momentą prisiminiau, kai Romas Kasparas pranešė, kad 2000 m. rugpjūčio mėn. tiesiogės laidos per „Voice of America“ ir Lietuvą buvo nutrauktos. Bijau, kad ir „Radio Free Europe“ laidos perdavimas gali susilaukti tokio pat likimo.

— Ar buvo kokių nepasiekimų tikslų?

— Taip. Pirmiausiai kilus lietuvių visuomenės nepasitikėjimui rengėjams, kad susitikau su Michigan universitete viešiniu Vilniaus universiteto rektorium prof. dr. Jonu Kubiliu. Po šio susitikimo, kuriame dalyvavo apie tuzinas išeivijos jaunimo organizacijų veikėjų, vienas savaitės pirmame puslapyje išvardino kelių dalyvių pavardes, jų tarpe ir mano, ir prasidėjo „kolaboravimo“ medžioklė. Buvo peticijų, laišku ir straipsnių rašybos, kad Zapracko vadovaujamas komitetas, kurio prezidentu sudarė Vaclovas Kleiza, Eugenijus Vilkas, Gražina Musteikyte, Gabrielius Gedvila ir Romas Sakadolskis, bendradarbiauja su okupantu, ruošiasi kviesti Lietuvos jaunimą į kongresą. Su vienu visuomenininku net reikėjo teismo pagalbos. Tuoju atstovų dalyvių ir kongresą. Su vienu visuomenininku net reikėjo teismo pagalbos. Tuoju atstovų dalyvių ir kongresą.

— Kokius pageidavimų turėtume jaunimo organizacijoms?

— Man atrodo, kad Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Lietuvos jaunimas turėtų jausti pareigą ir norą domėtis išeivija, organizuoti bei ruošti suvažiavimus, šventes, kongresus. Džiugu, kad š.m. kovo 24-30 d. atvyksta Lietuvos sliedintojai kartu įsijungti į VII pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo varžybas, Mammoth kalnuose, Calif. Būtų gražu, kad Bachūno noras būtų išpildytas ir įtraukti lietuviai, gyvenantys Izraelyje, Vokietijoje, Klaipėdos krašto jaunimas.

Mūsų ideologinės organizacijos yra atlikę savo pareigas ir išpildė savo uždavinius. Dabar atejo eilė Lietuvos skautams ir ateitininkams, neolituaniams veikti Lietuvos ribose, o išeivijoje gyvenančiam jaunimui glaustis prie Lietuvos Vytaičio, savo parapijų, sporto klubų ir Lietuvos Bendruomenės.

RUKLOS VAIKŲ BEISBOLO LYGA

Netoli Jonavos yra Ruklos miestelis su Lietuvos kariuomenės mokomuoju centru ir Geležinio Vilko pėstininkų pulku. Čia, veiklaus Vlado Kornijevskio pastangų dėka, įsteigta Ruklos vaikų beisbolo lyga. Šią vasarą mokėsi ir žaidė beisbolą keliolika 7-15 metų amžiaus vaikų. O vasaros pabaigoje Vladas Kornijevskis suorganizavo dviejų dienų beisbolo varžybas, kuriose dalyvavo Vilniaus, Kauno ir Utenos komandos. Pirmą vietą iškovojo prityrusi, dažnai laiminti varžybas, Utenos komanda.

Ruklos vaikų beisbolo lygos jaunimas su vadovu Vladu Kornijevskiu Vilniuje, Valdovų rūmų ruošiuose, ant grindinio, kuris siekia Vytauto Didžiojo laikus. E. Kulikauskas nuotrauka.

Veliavų pakelimo iškilmes VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese, vykusiame Australijoje. Tuomet dalyvavo lietuvių jaunimas iš 14 valstybių. Dešimtajame PLJS kongrese, taip pat Australijoje, dalyvavo 117 atstovų iš 17 kraštų.

LIETUVIŲ TELKINIAI

NEW YORK, NY

Prieš Kaledas, gruodžio 16 d. įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) Centrinės 126-ji kuopa ir Kęstutis Krinickas iš Bogotos (Kolumbijos sostinės), ir po 50 dol. — Anastazija Balconis bei Malijana Krinickienė iš New Yorko. Aukos paremti šį ir kitus fondus su džiaugsmu priima LZS valdyba. Čekius rašyti Lithuanian National Foundation vardu ir siųsti Lithuanian Journalists Association, 71 Farmers Ave., Plainview, NY 11803.

(lkm)

WORCESTER, MA

ŠVĖSIME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ

Worcesterio Lietuvių organizacijų taryba, Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 83 metų sukakties minėjimą ruošia vasario 18 dieną — sekmdienį.

10 val. ryto iškilmingos šv. Mišios už Lietuvą ir visus užvirusius dėl jos laisvės šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje (kampus Providence ir Waverly gatvių). Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis, o jų nariai uniformuoti. Moterys, turinčios tautinius drabužius, jais pasipuošia. Per Mišias giedos parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Onos Valinskienės. Po Mišių bus giedami JAV ir Lietuvos himnai. Po Mišių parapijos salėje vyks minėjimas, kuriame meninę programą dainės, atliks parapijos choras. Minėjimo metu bus renkamos aukos, skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: „Dovana Lietuvai“, Lietuvių Bendruomenės, Tautos fondui ir AL-Tui. Aukos galima įteikti minėjimo ar pasiunčiant organizacijų tarybos izdininkui Algiiui Glodui, 37 Sandy Glen Drive, Holden, MA 01520, arba tarybos pirmininkui Petriui Molui, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, MA 01545. Rengėjai prašo organizacijas ir visuomenę dalyvauti Mišiose, minėjime ir suteikti auką.

Po minėjimo nuoširdus visų dalyvių pabendravimas. Šv. Kazimiero parapijos Lietuvos Vytaičio 26-ta kuopa, vadovaujama pirmininkės Vivian Rodgers, paruošė kavutę ir užkandėlius. Ypač kviečiami visi neseniai iš Lietuvos atvykusieji. Ateikite, bukite visi kartu, nes Lietuva mūsų Tėvynė ir Motina pasaulyje tik viena, o mes — jos vaikai.

E. Kulikauskas

AUKA PRISIKĖLIMO BAŽNYČIOS ATSTATYMO

Worcesterio lietuvių organizacijų taryba, kurios pirmininkas Petras Molis, suteikė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitiavimų už prenumeratą nesiečiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 men.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$115.00	\$60.00	\$38.00
Tik šeštadienio laida:		\$65.00	\$45.00
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Admonistratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamas, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai. 4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL. Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL. 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave. Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, M.D.

Akių ligos / Chirurgija

9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6622
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

Janina Miliusienė

Akomp. Aldona Prapuolenytė (kairėje) ir sol. Marytė Bizinkauskaitė su jauna stovyklautoja metinėje „Neringos“ šventėje Putnam, CT.

BERLYNAS — MASKVA NAUJA AŠIS

E. RINGUS

Ar vėl? Taip pavadino savo išsamų straipsnį vienas Rusijos užsienio reikalų ministerijos patarėjas, istorikas, oficialiame laikraštyje.

Autorius supažindina skaitytojus apie įvairius slaptus rusų-vokiečių suokalbčius daugumą kurių uždara sovietų visuomenė nėra girdėjusi. Pirmas karinis - politinis sutarimas įvyko po Pirmojo pasaulinio karo, kai vokiečiams buvo uždrausta vėl apsiginkluoti. Todėl vokiečiai ir rusai pasirašė Rapallo sutartį, pagal kurią sovietai leido vokiečiams bandyti naujus ginklus Rusijos platybėse. Vieni ir kiti jautėsi Versalio sutarties nuskriausti. Vokiečiai prarado kolonijas Afrikoje, o Leninas protestavo prieš carinės imperijos sugrivimą, nes buvo prarastos dalys Ukrainos, Baltgudijos ir Baltijos kraštai.

Tas pats autorius atskleidžia iki šiol negirdėtą paslaptį apie rusų-vokiečių suokalbį 1919 m. pulti Lenkiją iš rytų ir vakarų. Užmačios nebuvo gan logiškos, nes Vakarai pradėjo ginkluoti lenkų kariuomenę, vos ne per vėlai. Ši paroma padėjo lenkams sustabdyti Raudonąją armiją prie Varšuvos vartų ir atstumti atgal. Pasekmės: pasirašyta Rygos sutartis ir nustatytas naujos rytinės Lenkijos sienos.

Antras rusų-vokiečių suokaltis įvyko 1939 m. rugpjūčio 15 d. Apie tai mes gerai žinome.

Naujas vokiečių-rusų bičiulavimas prasidėjo su perestroika. Penkiasdešimt metų po žiauriausio karo žmonijos istorijoje du pagrindiniai priešai vėl nutarė atgaivinti tradicijas, pradėtas caro Petro ir carienės Kotrynos. Priėjo net iki to, kad dabartinis Rusijos prezidentas pradedamas lyginti su caru Petru Didžiuoju. Pradinį Gorbaciov ir Jelcin garbinimą galima buvo pateisinti. Berlyno siena buvo nugriauta ir Vokietija vėl tapo suvienyta. Kaip paaiškinti Putin gerbimą?

Viena po kitos leidžiamos biografijos apie Vladimir Putin. Pirmoji biografija pavadinta „W. Putin — atgimimas pasaulinės galybės“. Joje Putin yra keliamas į padangę ir lyginamas su reformatorium Petru Didžiuoju, o KGB — su jėzuitų ordinu. Autorius sutinka su Solženyčnu, kuris televizijos laidoje irgi garbino vokiečius, sakydamas: „Tūkstantieji vokiečių pasizymėjo caro tarnyboje ir padėjo Rusijai žengti pirmyn. Tikiuosi, kad vokiečiai vėl bus tiltas ir

Vakarų ir tės savo protėvių darbą“.

Kitas žurnalistas išleido naują biografiją, pavadintą „W. Putin — DerDeutsche im Kreml“ (Putin — vokiečiai Kremliuje). Toje biografijoje autorius tikisi iš naujo prezidento artimesnio Vokietijos-Rusijos bendradarbiavimo. Putin jis vadina vienu didžiausių germanofilų, gerai susipažinusių su vokiečių mentalitetu. Jis, budamas Leipzige, keliavo per visą Vokietiją, jo vaikai ėjo vokiškas mokyklas, puikiai kalbėjo vokiškai, o Maskvoje daug bendrauja su vokiečiais, gyvenančiais sostinėje (turbūt su buvusiais „stasi“ agentais).

Putin, sulaukęs tokių vokiškų simpatijų, dažnai keliauja į Vokietiją, skatina savo politinius patarėjus organizuoti įvairiuose miestuose seminarus apie galimybes investuoti Rusijoje. Viename seminare Berlyne Dūmos užsienio reikalų skyriaus vadovas išpėjo vokiečius šiais žodžiais: „Nepaisant to, kad Vokietija, kaip dar JAV, nes netrukus mes vėl busime pasaulio galybė“. Vokietijos kancleris jau panaikino daug skolų, pramonininkai skatina savo bendrininkus kuo daugiau investuoti į Rusijos pramonę. Ruhr srities

Lietuvos Dukterų Seattle, WA, skyrius dosniai parėmė laikinos vaikų globos namus Vilniuje. Dziugus susitikinai su remiamaisiais — Danutė Rakšienė (iš kairės), Ina Bertulytė Bray, Laima Makutenaitė — globos namų direktorė, ir mažieji globotiniai.

galiūnai paskubėjo, investuodami 5 mln. markių dujų vamzdžių pravedimui per Baltgudiją ir Lenkiją, gerokai pakenkdamai Ukrainai.

Toks bendravimas tarp Maskvos ir Berlyno labai baimina Varšuvos politikus. Lenkijai pretenzijas reikiama vokiečiai už prarastą rytinę sritį, o rusai tęsia istorinę neapykantą. Nepatinka Maskvai lenkų skubotumas tapti NATO nare ir pastangos artėti su Ukraina bei Lietuva.

„MAŽEIKIŲ NAFTA“ 2001 METAIS TIKISI PELNO

JAV grupės „Williams International“ valdomas Lietuvos naftos susivienijimas „Mažeikių nafta“ penktadienį pareiškė tikėjimą, jog daugiau naftos ateinančiais metais perdirbti ketinantys naftos susivienijimai dirbs pelningai.

„Kitais metais mes tikime perdirbti daugiau kaip 7.1 mln. tonų žalios naftos. Ateinančiais metais naftos susivienijimai

nijimo pajamos, neišsiskaidius palūkanų, mokesčių ir nusidėvėjimo (EBITDA) turėtų gerokai viršyti 200 mln. litų. Ateinančiais metais mes dirbsime pelningai“, teigė „Mažeikių naftos“ generalinis direktorius Jim Scheel.

Jis teigė, jog 2000 metais tapo atstatymo metais, teko išmokėti paskolas ir siekti sureguliuoti žalios naftos tiekimą. Del nereguliaraus naftos tiekimo per 9 mėnesius susivienijimo nuostoliai siekė 89.5 mln. litų. Tuo tarpu per vienuolika 1999 metų mėnesių bendrovės nuostoliai sudarė 99.5 mln. litų (apskaičiuota pagal JAV visuotinai pripažintus apskaitos standartus).

2000 m. „Mažeikių nafta“ turėtų perdirbti apie 5 mln. tonų žalios naftos.

Per pirmuosius vienuolika 2000 metų mėnesių bendrovės EBITDA sudarė 43.58 mln. dol., tačiau J. Scheel atsisakė pateikti 2000 metų pelno planus.

1999 m. spalį „Williams“ perėmė 33 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų ir teisę valdyti naftos susivienijimą, kurį sudaro naftos perdirbimo gamykla. Būtinges naftos terminalas ir naftotiekis 1999 m. naftos susivienijimo nuostoliai buvo 130.9 mln. litų. Jie sudarė sustabdytus gamyklą dėl sutrikusios žalios naftos tiekimo iš Rusijos.

J. Scheel pridūrė, jog šiomet bendrovės balanso išlaidas pateko 45 mln. litų (nusidėvėjimo), dar 67 mln. Lt buvo skirti paskoloms išmokėti, o 86 mln. litų buvo investuoti į naftos perdirbimo gamyklą trečiąjį šių metų ketvirtį.

(BNS) Elta

KARIUOMENĖ AVIACINĮ KURĄ PIRKS LIETUVOS ORO UOSTUOSE

Lietuvos kariuomenė aviacinį kurą pirs trijuose Lietuvos oro uostuose. Trečiądienį vyriausybė pritarė, kad Lietuvos kariuomenė 2001 metais pirtų aviacinį kurą iš užsienio aviacinės bendrovės (UAB) „Arobalta“ Palangos oro uoste, UAB „Naftel“, AB „Vilniaus oro uostas“ Vilniaus oro uoste.

Vyriausybė taip pat pritarė, jog aviacinį kurą ir tepalus Lietuvos kariuomenė pirtų užsienio valstybių oro uostuose, į kuriuos vykdydami užduotis atskrenda Lietuvos kariuomenės orlaivai, iš firmų, aptarnaujančių į tuos oro uostus atvykstančius orlaivus.

Dyzelinį kurą ir tepalus laivams Lietuvos kariuomenė pirtų iš užsienio valstybių jūrų uostuose, į kuriuos vykdydami užduotis, atplaukia Lietuvos kariuomenės laivai, iš firmų, aptarnaujančių į tuos jūrų uostus atvykstančius laivus.

Pasak aiškinamojo rašto, Lietuvos kariuomenės karinių jūrų pajėgų orlaivai ir karinių jūrų pajėgų laivai nuolat dalyvauja tarptautinėse praty-

bose, turi atlikti kovines užduotis bei užtikrina paiešką ir gelbėjimo tarnybų veiklą ypatingų situacijų metu.

Karinių pajėgų orlaivius degalais aprūpina Vilniaus, Kauno ir Palangos oro uostuose. Vilniaus oro uostui degalus tiekia AB „Vilniaus oro uostas“, Kauno oro uostui — UAB „Naftel“, Palangos oro uostui „Arobalta“. Šios įmonės minėtuose uostuose yra vienintelės tiekėjos.

(BNS)

ŽADA, BET AR IŠTESĖS

Sveikatos apsaugos ministerija žada, jog, nepaisant finansinių sunkumų, bus dirbama taip, kad pacientai nepajustų sistemos problemų.

Ketvirtadienį sveikatos apsaugos ministras Vincas Janušonis žurnalistams pristatė SAM veiklą, vykdančią vyriausybės programą. Anot jo, ministerija sieks padaryti sveikatos apsaugos sistemą visiems prieinamą, saugią ir naudingą, skatinančią medicinos dirbti pacientui, geriau naudoti tam skirtas lėšas, o žmones — rūpintis savo sveikata.

(BNS)

ATSIMINIMAI 1941-1962 M.

DANUTĖ LINARTAITĖ-PETRAUSKIENĖ

Nr. 27

vieta. Jau išsigančiau, galvoju, kur jis mane veda? Pasakui supratau, kad ir kalnus. Čia miško nebuvo. Priėjome akmeninį kalno slaitą. Pamaciau ir savo brigadą. Moterys su kirkomis atmušinėjo nuo uolų akmenis. Kam toks darbas buvo reikalingas, nesupratau. Atmuštų akmenų gulėjo labai mažai. Su tokiais įrankiais ir dar moterys, beveik nieko nepadarė. Man ta darbo diena labai įsiminė. Buvo pati trumpiausia.

Štai jau ir Elzytė išveža. Labai gaila buvo skirtis. Galvoju, kad jau nebeapsimatyčiau. Atsisveikindamos apsišaršojome. O kas dar mūsų laukia ateityje? Po keleto dienų iš vakaro ir man pranešė, kad susidėčiau daiktus, ryt išvažiuoju ir aš.

Prieš mėnesį buvau gavusi iš Kamniavos nuo G. Opulskienės laišką. Ji man rašė, kad nesijaudinau, jei neturiu kur gyventi. Vaziuočiau tiesiai pas ją. Parasė savo adresą. Ji jau metus gyveno su dukrele Silva Kamniuje. Kai ją Kaune sugavo ir pasodino į kalėjimą, lageryje kaletai jai už pabėgimą neskyrė, kadangi Silva dar buvo maža. (Ji gimė 1941 m. Kamniuje). Genė O. su dukrele etapu nuvežė tiesiai į Kamnių.

Labai apsidžiaugiau, gavusi tokį laišką, nes tikrai nežinojau, kur teks gyventi nuvažiuavus. Svarbiausia, aš dabar galėjau draugams duoti adresą. Labai įsiminė Zavadskienės, Jankauskienės, Kundrotienės ašaros. Aš irgi liūdėjau, išsiskirdama ir labai džiaugiais, kad pagaliau išvažiuoju.

Vasario 13 d. su visomis draugėmis ir su lageriu atsisveikinau. Neturėjau supratimo, kaip ir kur mane veš. O nuvežė mane į Ivdelio „peresilką“. Ten susitikau su Vanda ir Elyte. Pasirodė, čia dar 2 savaites laiko. Tai karantinas. Čia barakuose buvo ištisiniai gulitai nuo sienos iki kitos. Du aukštai. Įsitaismė ant rami aukšte. Vietos daug, kalinių mažai. Į darbą jau eiti nereikėjo. Visos trys šnekėjome, spėliojome, savo ateitį. Vandai buvo geriausia, nes jos šeima Urale ir jau laukia, nesulaukia. Elytė labai išgyveno, nes važiavo pas invalidę motiną, kuri buvo senelių prieglaudė. Neturėjo supratimo, ką ji ten galėtų veikti, o aš džiaugiausi, kad Genė mane pakvietė ir daugiau nesirūpinau. Visos trys spėliojome, kuri pirma ištėkes. Visos nutarėme, kad pirmutinė Vanda, ji vyriausia ir labai energinga, paskui aš, o paskutinė mūsų Elytė, mes ją vadinome dar žuikeliu. O, pasirodė, neatspėjome. Elytė pirmutinė, o Vanda paskutinė.

Po kelių dienų Vandą iškvietė pas viršininkę. Ji labai greit grįžo. Pasakė, kad ryt išleidžia ir palinkėjo geros kelionės. Dar po kelių dienų viršininkas iškvietė Elytę, o kitą dieną mane. Laikė jis mane gana ilgai.

Pasakė, kad mano charakteristika iš lagerio labai gera (man atrodė, kad čia prisidėjo tas viršininkas, kuris buvo atvažiavęs į lagerį ir norejo, kad dirbtiau kultūrai. Sakė gailiai, kad man teko sunkiai dirbti, jei būtų žinojęs, būtų pasiėmęs pas save. Parodė man brolio Vyto nuotrauką. Buvo gavę laišką, bet nuotraukų į lagerį neleidė siųsti. Liepė prisipažinti, kad tai brolis. Aš gnyliausi, sakiau, simpatija. O jis sako: nebijok manęs, aš ne tardytojas. Matau, kad ir tave labai panašus. Aišku, brolis. Tiesos jam vis tiek nesakiau. Nuotrauką man gražino, palinkėjo, jei bus galimybė mokytis toliau ir išgyti specialybę.

Išleidus Elytę, pasidarė liūdna. Bet ilgai liūdeti neteko. Išgirdau per radio mazgą (o jis buvo įtaisytas virš mano galvos), kad labai serga Josifas Visarionovičius Stalinas. Kelias dienas sėdėjau neatsitraukdama nuo radio mazgo ir klausiausi „liūdnas“ žinias. O kai pranešė, kad mirė, išsikniaubiau ir pagalgė, kad kitos kalinės nepamatyto mano šypsenos. Tai buvo vienintelis žmogus mano gyvenime, dėl kurio mirties aš šypsojaisi. Kiek nuo jo teko iškėsti įvairių tautybių milijonams žmonių. O kitos kalinės? Jos verkė, raudavo, garsiai šaukė, kaip jos dabar gyvens be mylimo tėvo. Kas su jomis dabar bus? Socialistinė ideologija į žmonių sąmonę buvo giliai įleidusi šaknis.

Kitą dieną po J. V. Stalino mirties mane išvedė iš zonos, įsodino į „Voronoką“ ir nuvežė į geležinkelio stotį. Vagonas buvo ne prekinis, bet keleivinis, matyt, ji

DRAUGAS, 2001 m. sausio 11 d., ketvirtadienis

3

Danutė Bindokienė

Vieniems nueinant, kitiems pareinant

Išrinktasis JAV prezidentas spaudos konferencijoje kartą pareiškė, kad vadovui labai svarbu — galbūt svarbiausia — apie save suburti kompetentingus žmones, paskirstyti jiems darbus, o tuomet tik prižiūrėti, kad tie darbai būtų atliekami. Be abejo, šis patarimas tinka ne vien valstybės prezidentui, bet ir kiekvienai darbuvietai, ar net organizacijai. Tačiau Amerikos prezidentui, ypač jeigu jo patirtis yra šiek tiek ribota (kaip George W. Bush atveju), sumanūs ir patyrę vyriausybės nariai yra gyvybiškai svarbūs, kad valstybės vidaus ir užsienio politikos vežimas gerai riedėtų.

Nors George W. Bush pasirinktas kabinetas kol kas nesulaukė per daug kritikos, vis tik neapsieinama be problemų. Viena kandidatė į darbo ministerijos (arba „sekretores“, kaip čia vadinama) vadovės vietą jau savanoriškai jos atsisakė. Dideliu klausimu pažymėtas yra dar vienas pasirinktas kandidatas. Ko gero ir jis paskės Lindos Chavez pėdomis — kandidatūrą atsiims prieš patvirtinimo procedūros pradžią, nes net tokie įtakingi asmenys, kaip Jesse Jackson nepalankiai žiūrį į jo praėjusias veiklas.

Apskritai George W. Bush pasirinktieji asmenys daugeliu, taip pat ir opozicijai, abejonių nesukelia. Kai kurie yra jau gerai užsirekomendavę buvusių respublikonų prezidentų — Ronald Reagan ir George Bush — vyriausybėse. Tiesa, jie nepasizymi per dideliu intelektu (Bill Clinton štabe buvo daugiausia žmonių su aukštuoju išsilavinimu), nei ypatingu konservatyvumu, kaip buvo prez. Reagan laikais — iš dalies ir buvusio prez. Bush kadencijoje. Jo sūnus sau artimų talkininkų, atrodė, daugiau ieškojo verslo pasaulyje, o kai kurioms ministerijoms — su nemažu kariniu patyrimu ir palankumu Amerikos karinių pajėgų stiprinimui (rinkimų kampanijoje George W. Bush dažnai tvirtindavo, kad prez. Clinton ir krašto apsaugą per mažai kreipęs dėmesio).

Kandidatūrą atsiėmusi, Linda Chavez dėl savo nesekmų daugiausia kaltina Amerikos žiniasklaidą, kuri iš jos praėjusias „iškniso paslapčiukę“ — Chavez namuose gyveno ir kaip tarnaitė dirbo nelegali imigrantė. Tą faktą, bent dabar taip sako, ji nuslėpusi ir nuo išrinktojo prezidento, kai jis kvietė šioms atsakingoms

pareigoms, ir mėginusi įtaigoti kaimynę, kad apie nelegalią imigrantę nutylėtų. Kaip ten iš tikrųjų buvo, galbūt ir nelabai svarbu, bet vis tik Linda Chavez nusizengė dabartiniam valstybės įstatymams, draudžiantiems samdyti nelegalus.

Reikia sutikti, kad iš tiesų žiniasklaida pirmoji bakstelėjo pirštą į kandidatės darbo ministrės pareigoms praėjusias „demele“. Tačiau tai tik ledkalnio viršūnėlė. Čia akiškai pasireiškė patarė: kaip seikėsi, taip ir tau bus atseikėta. Didžiosios darbininkų unijos — AFL-CIO — iš pat pradžių Chavez kandidatūrą nebuvo patenkintos, nes ji, bendradarbiaudama spaudoje (dažnai rašydavo ir į „Chicago Tribune“), ne kartą užmynė unijoms ant skaudamos nuosprendos, pasisakydama prieš žemiausiojo atlyginimo darbininkams padidinimą ir kitais, unijoms nepriimtinais, klausimais. Chavez ne tik samdžiusi nelegalią imigrantę, bet už ją nemokėjusi „Social Security“ mokesčių, mokiusi į anglų kalbos, kad lengviau galėtų susirasti darbą, vežiodavo pas įvairius darbdavius: vadinas ji negerbianči įstatymų, darbininkų teisių.

Bet ir tai ne viskas. Kai prezidentas Bill Clinton 1993 m. vyriausiosios valstybės prokurorės pareigoms buvo paskyrius Zoe Baird, Linda Chavez kelė nemažą triukšmą kaip tik dėl tos pačios priežasties, dėl kurios ir ji „pakliuvo į karštą vandenį“. Baird savo namuose samdžiusi nelegalius imigrantus ir nemokėjusi už juos „Social Security“ mokesčių... Zoe Baird nebuvo patvirtinta. Be abejo, to įvykio demokratų nepamiršo.

Galima sutikti, kad šio krašto žiniasklaida, užsikabinusi už kurios temos ar įvykių, neretai nežino, kada sustoti. Vis tik žiniasklaidos dėka yra išaiškinama daug sukičių, įstatymų pažeidimų ir kitokių blogybių, kurios galbūt taip ir nuslystų į užkulius, o jų kaltininkai liktų nenubausti. Ypač įvairūs politikai stengiasi žiniasklaidai skersai kelio neatsistoti. Prieš rinkimus jie žurnalistams pataikauja, stengiasi laimėti jų palankumą; po rinkimų (ypač pralaimėję) kaltina, kad išskėlė jų neigiamas ypatybes. Patinka kam, ar ne, bet laisva žiniasklaida yra ir krašto sąžinės balsas.

prikabindavo prie traukinių kaliniams pervežti. Čia buvo trijų aukštų gultai. Pažūrėjo į mane, sako jauna, lipk į 3-čią aukštą. Turėjau visą laiką gulėti, nes čia pat buvo lubos. Traukinys pajudėjo. Šį kartą pietų link. Apačioje sėdėjo kiti kaliniai, kuriuos irgi kažkur vežė, bet stotyse vienus išleidavo (ten jau laukdavo konvojus), kitus įlaipindavo. Vaziavome be nuotykių. Turėjau daug laiko apmąstyti kalinimo metus. Priėjau išvados, kad į naudą išėjo darbas su blatnikom. Mažiau nukentėjo sveikata. O jų nešvankios kalbos ir keiksmai manęs visai nepalietė. Tarsi vanduo nuo manęs nubėgė.

Gulėdama kentėjau nuo alkio. Traukinio palydovas geležinėje krosnelėje kepė kotletus. Jie taip kvepėjo, dirgino uosle, kad jų kvapą prisimenu visą gyvenimą. Bet štai jau ir Sverdlovskas. Tai antras didelis Uralo miestas. Traukinys stotyje sustojo. Išlipome lydimi konvojų. Mūsų laukė „voronokas“, tai mašina, su kuria perveža kalinius. Krito į akį iškabintos vėliavos, perrištos juodais kaspiniais. Tai Sverdlovskas liūdėjo savo mylimo vado.

Nuvežė mus į Sverdlovsko kalėjimo perkėlimo punktą. Tai buvo toks pat kalėjimas kaip ir Kaune, skirtumas toks, kad sėdėjau tikėtai „ant valdiško“ maisto ir aplinka buvo rusiška. Labai apsidžiaugiau, kai į kambarą atvedė merginą iš Lietuvos. Tai buvo Asta, Ji buvo nepilnametė, kai bėgo iš tremties, todėl dabar ją per kalėjimus vežė į tremties vietą. (B.d.)

PRIEŠ 200 METŲ RASEINIUISE BUVO ĮKURTA VAISTINĖ

REGINA ŽUKIENĖ

Raseiniai — žymus Žemaitijos centras. Apie jį vyskupas Motiejus Valančius rašė: „Visuomet didžiausias žemaičių kunigaikštystės miestas buvo Raseiniai“.

Susikūrus Lietuvos valstybei, Raseiniai buvo vienas svarbiausių gynybinių punktų, kovojant su kryžiuočiu ordinu. Pirmą kartą Raseinių vardas rašytiniuose šaltiniuose paminėtas 1253 metais, kai Lietuvos karalius Mindaugas ordinui už pagalbą užrašė dalį Žemaitijos.

Po Žalgirio mūšio ordinui susilpnėjus, Raseiniai, kaip miestas, pradeda augti. 15 amžiuje jis gavo Magdeburgo miesto teises. Raseiniai buvo žemaičių seniūno buveinė, čia buvo sutelktas žemaičių žemiasis teismas, vykdavo žemaičių bajorų seimeliai.

Švedų karų metu 1702 m. švedų karalius Karolis XII netoli Raseinių esančiame Bilevičių dvare buvo įkurdinęs savo vyriausiąją būstinę. 1794 m. sukilime prieš rusus pasireiškė Raseinių šiauliai, vadovaujami gen. mjr. M. Tiškevičiaus.

1812 m. Napoleonui užpuolus Rusiją, Raseinių bajorai stojo Napoleono pusėn, buvo net sudaryta bajorų kuopa Napoleono armijai padėti. Jie svajavo apie nepriklausomą Lietuvos valstybę. Šio karo metu Raseiniai smarkiai nukentėjo, dauguma jo namų buvo sugriauta.

Raseiniai taip pat buvo svarbus sukilimo centras ir 1831 metais. Kovo 26 d. bajorų vad. Stanevičius, nuginklavo rusų igulą ir paėmė miesto valdžią ir savo rankas, buvo sudaryta laikinoji Raseinių apskrities vadovybė, buvo sukurta atskiri skyriai: maitinimo, izdo, medicinos, policija ir kt. Sukilėliai išsilaikė ilgai, jie nustojo veikti tik tada, kai rusai paėmė Varšuvą.

Pirmoji bažnyčia Raseiniuose buvo pastatyta Vytauto Didžiojo laikais. 1642 m. Raseiniuose įsikūrė dominikonai, jie pastatė mūrinę bažnyčią, kuri išliko iki šių dienų. 1742 m. Raseiniuose atsirado ir vienuoliai pijorai, didelį dėmesį skyrė švietimui. Jų įkurta dviklasė mokykla išaugo į šešiaklasę, o paskui virto į gimnaziją.

Po 1831 metų sukilimo caro valdžia pijorų vienuolyną uždarė, bažnyčią atidavė stačiatikiams. Į Raseinius po sukilimo iš Kauno buvo perkelta bajorų penkiaklasė mokykla. 1844 metais joje mokėsi 204 mokiniai.

19 amž. viduryje Raseiniuose vystėsi ir pramonė. Veikė odų fabrikas, įvairios dirbuvės. Garsėjo kaip javų prekybos centras, į jomarkus atvykdavo pirkliai ir iš tolimų vietovių. 1857 m. Raseiniuose gyveno net 8,516 gyventojų, iš jų 5,000 buvo žydai. Jie buvo įsistiprinę prekyboje, pramonėje, vertėsi amatais.

Naujai vedamas Liepojos Romnų geležinkelis pagal pradinį projektą turėjo eiti pro Raseinius. Tačiau pasakojama, kad raseiniečiai pagaileję duoti 6,000 rublių kyšių rusų valdininkams ir šie geležinkelį nukreipė pro Šiaulius. Nutiesus geležinkelį, pradėjo augti nauji centrai ir Raseinių reikšmė sumažėjo.

1918 m. paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, Lietuvos Taryba iš pradžių neturėjo didesnės galios ir jos valdžia Raseiniuose nebuvo juntama. 1918 m. rugpjūčio 30 d. Viktoro Kuraicio iniciatyva Raseiniuose buvo išrinktas 13 asmenų komitetas ir paskelbta „Raseinių respublika“. Vokiečių valdžia išsigandusi minios, palaikančios komitetą, pasislėpė ir greitai paliko Raseinius. Respublika įsteigė paštą, leido laikraštį „Žemaitija“, turėjo miliciją. Pradėjus veikti centrinei Lietuvos vyriausybei, „Raseinių respublika“ taikiai įsijungė į jos darbą.

Tarpukario metais Raseiniai atgijo. Buvo pastatyta daug namų, graži gimnazija, apskrities ligoninė, bankas, kareivinės ir kt. Pažymint nepriklausomybės 15-ąsias metines, miesto centre buvo pastatytas skulptoriaus V. Grybo sukurtas išpuilingas paminklas, kur vaizduojamas ant aukšto pjedestalo stovintis žemaitis, ranka atsirėmęs į meškos (Žemaitijos simbolio) galvą, kita ranka ištiesta į priekį tarsi rodantis: „Aš esu šios žemės šeimininkas...“ Paminklo aukštis 13 m., ant jo pjedestalo iškalti bareljefai simboliškai vaizduoja Lietuvos kovas už nepriklausomybę. Paminklas stovi ir dabar. Sovietinės okupacijos metais jis išliko dėl to, kad skulptorius V. Grybas, neteisingai apkaltingas, buvo nacių nužudytas 1941 metais.

Prie Raseinių vaistinės. Pirmasis iš dešinės — vaistinės dir. A. Šneideris, trečiasis — klebonas V. Grigana-vičius.

Antrojo pasaulinio karo metais Raseiniai buvo beveik visiškai sugriauti. 1944 metų vasarą mūšių metu miestas ėjo iš rankų į rankas. Po karo gražaus miesto vietoje riegsojo griuvėsiai krūvos ir sudegusių namų kaminiai.

Pirmoji vaistinė Raseiniuose buvo įkurta 1800 metais. Ją įkūrė vaistininkas Jakobas Canderis. Vaistinės įsteigimas patvirtina, kad Raseiniai tuo metu buvo svarbus Lietuvos centras. Iki to laiko carinės Rusijos valdomoje Lietuvoje teritorijoje vos keliuose miestuose buvo vaistinės: Vilniuje — pirmą vaistinę 16 amž. pradžioje įsteigė jėzuitai, Kėdainiuose vaistinė buvo įkurta 1650 m., Kaune — 1784 m., Telšiuose ir Šiauliuose — 1798 m. Kitur vaistinių nebuvo.

1815 m. vaistinė sudegė, bet greitai vėl buvo atkurta. 1830 m. ji buvo parduota provizoriui Danieliui Edeliui. D. Edelis buvo aktyvus žmogus, dalyvavo 1831 m. sukilime — dirbo vadovybės medicinos skyriu. Vėliau vaistinė buvo išnuomota provizoriui A. Starckui, kuris 1848 m. nusinuodijo. Vaistinė vėl atiteko Edeliams. Ji buvo Senatoriaus gatvėje Nr. 84. Net keturius

vaistininkų Edelių kartos vadovavo Raseinių vaistinei. Paskutinis savininkas provizoriaus padėjėjas Romualdas Edelis vadovavo vaistinei iki 1840 m., kai sovietinė valdžia vaistinę nacionalizavo. Jis samdydavo vaistinėi vesti baigusį aukštąjį farmacijos mokslą specialistą, kaip to reikalavo Lietuvos įstatymai. 1936-1937 m. juo buvo chemikas vaistininkas Antanas Baniulis, kuris su šeima 1941 m. birželio 14 d. paktį buvo išvežtas į Sibirą iš Pandelio. A. Baniulis 1945 m. mirė lageryje.

1944 m. artėjant frontui, R. Edelis su šeima pasitraukė į Vakarus, emigravo į Ameriką. Prieš keletą metų jam mirus, jo valią vykdant, jo pelenai buvo parvežti ir palaidoti Raseiniuose. Jo žmona gyvena Čikagoje.

Buvęs ilgametis Vyr. farmacijos valdybos Kauno tarprajoninės kontoros valdytojas, provizorius Vytautas Sedelskis papasakojo apie Raseinių rajono vaistinių statybą, pasveikino vaistinių darbuotojus, palinkėjo jiems sėkmės. Vaistinės kolektyvą sveikino Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentas prof. E. Tarasevičius, ta proga įteikdamas jubiliejinį 2000-ųjų metų sąjungos medalių vaistinės direktoriui. Sveikinimo žodžius tarė Raseinių klebonas kun. Vytautas Grigana-vičius, Raseinių m. J. Elzbergas, ligoninės vyr. gydytojas V. Merkliopas, Kauno medicinos universiteto farmacijos fakulteto dekanas prof. P. Vainauskas ir kiti.

Po to visi susirinkusieji susipažino su Raseinių įžymybėmis, apžiūrėjo vaistinės, nufotografavo prie paminklo Žemaičiui.

Artėjant Naujesiems metams, Vytauto Landsbergio fondo valdyba pareiškė nuosirdžią padėką visiems dosniams ir atjaučiantiems žmonėms, kurių dėka fondas gali užsimoti platesniems geriems darbams, nei leidžia jo pagrindinis kapitalas.

V. Landsbergio fondo pagrindinį kapitalą sudaro procentai, gaunami už Norvegijos banko saugomą, 1991 m. V. Landsbergiui įteiktą Norvegijos tautos Taikos premiją. Kaip rašoma fondo valdybos pirmininkės Gražinos Landsbergienės pranešime, tokiu būdu šiemet gauta apie 86,578 litų suma, o šalpos darbų nu-

lavinyskieš vaistinė J. Tumo-Vaižganto d. 3, ir provizorės D. Ulinskienės vaistinė — Vytauto Didžiojo g. 23. Be šių vaistinių Raseiniuose yra dar kelios veterinarijos vaistinės. Joms vadovauja veterinarijos gydytojai ir jos prekiauti vaistais žmonėms teises neturi. Pažymėti 200 metų Raseiniuose vaistinės įsikūrimo sukaktį, į buvusią Centrinę vaistinę dabar vadinamą „Raseinių vaistinė“ 200 m. 10.26 susirinko viso rajono farmacininkai, vaistinių veteranai, Raseinių vadovai, svečiai iš Vilniaus, Kauno, aplinkinių vaistinių. Vaistinės direktorius A. Šneideris trumpai supažindino susirinkusius su Raseinių vaistinių istorija, pasveikino ir apdovanojo senuosius veteranus, kurie dirbo vaistinėje sunkiais pokario metais.

Buvęs ilgametis Vyr. farmacijos valdybos Kauno tarprajoninės kontoros valdytojas, provizorius Vytautas Sedelskis papasakojo apie Raseinių rajono vaistinių statybą, pasveikino vaistinių darbuotojus, palinkėjo jiems sėkmės. Vaistinės kolektyvą sveikino Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentas prof. E. Tarasevičius, ta proga įteikdamas jubiliejinį 2000-ųjų metų sąjungos medalių vaistinės direktoriui. Sveikinimo žodžius tarė Raseinių klebonas kun. Vytautas Grigana-vičius, Raseinių m. J. Elzbergas, ligoninės vyr. gydytojas V. Merkliopas, Kauno medicinos universiteto farmacijos fakulteto dekanas prof. P. Vainauskas ir kiti.

Po to visi susirinkusieji susipažino su Raseinių įžymybėmis, apžiūrėjo vaistinės, nufotografavo prie paminklo Žemaičiui.

LANDSBERGIO FONDAS DĖKOJA RĖMĖJAMS

Artėjant Naujesiems metams, Vytauto Landsbergio fondo valdyba pareiškė nuosirdžią padėką visiems dosniams ir atjaučiantiems žmonėms, kurių dėka fondas gali užsimoti platesniems geriems darbams, nei leidžia jo pagrindinis kapitalas.

V. Landsbergio fondo pagrindinį kapitalą sudaro procentai, gaunami už Norvegijos banko saugomą, 1991 m. V. Landsbergiui įteiktą Norvegijos tautos Taikos premiją. Kaip rašoma fondo valdybos pirmininkės Gražinos Landsbergienės pranešime, tokiu būdu šiemet gauta apie 86,578 litų suma, o šalpos darbų nu-

lavinyskieš vaistinė J. Tumo-Vaižganto d. 3, ir provizorės D. Ulinskienės vaistinė — Vytauto Didžiojo g. 23. Be šių vaistinių Raseiniuose yra dar kelios veterinarijos vaistinės. Joms vadovauja veterinarijos gydytojai ir jos prekiauti vaistais žmonėms teises neturi. Pažymėti 200 metų Raseiniuose vaistinės įsikūrimo sukaktį, į buvusią Centrinę vaistinę dabar vadinamą „Raseinių vaistinė“ 200 m. 10.26 susirinko viso rajono farmacininkai, vaistinių veteranai, Raseinių vadovai, svečiai iš Vilniaus, Kauno, aplinkinių vaistinių. Vaistinės direktorius A. Šneideris trumpai supažindino susirinkusius su Raseinių vaistinių istorija, pasveikino ir apdovanojo senuosius veteranus, kurie dirbo vaistinėje sunkiais pokario metais.

Buvęs ilgametis Vyr. farmacijos valdybos Kauno tarprajoninės kontoros valdytojas, provizorius Vytautas Sedelskis papasakojo apie Raseinių rajono vaistinių statybą, pasveikino vaistinių darbuotojus, palinkėjo jiems sėkmės. Vaistinės kolektyvą sveikino Lietuvos farmacijos sąjungos prezidentas prof. E. Tarasevičius, ta proga įteikdamas jubiliejinį 2000-ųjų metų sąjungos medalių vaistinės direktoriui. Sveikinimo žodžius tarė Raseinių klebonas kun. Vytautas Grigana-vičius, Raseinių m. J. Elzbergas, ligoninės vyr. gydytojas V. Merkliopas, Kauno medicinos universiteto farmacijos fakulteto dekanas prof. P. Vainauskas ir kiti.

Po to visi susirinkusieji susipažino su Raseinių įžymybėmis, apžiūrėjo vaistinės, nufotografavo prie paminklo Žemaičiui.

Artėjant Naujesiems metams, Vytauto Landsbergio fondo valdyba pareiškė nuosirdžią padėką visiems dosniams ir atjaučiantiems žmonėms, kurių dėka fondas gali užsimoti platesniems geriems darbams, nei leidžia jo pagrindinis kapitalas.

V. Landsbergio fondo pagrindinį kapitalą sudaro procentai, gaunami už Norvegijos banko saugomą, 1991 m. V. Landsbergiui įteiktą Norvegijos tautos Taikos premiją. Kaip rašoma fondo valdybos pirmininkės Gražinos Landsbergienės pranešime, tokiu būdu šiemet gauta apie 86,578 litų suma, o šalpos darbų nu-

SKELBIMAI

**ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]**
Turiu Čikagos miesto leidimą.
Dirbu užmiesty. Dirbu greitai,
garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDJUS PUMPUTIS

**AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.**
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė
S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews.
No exp. necessary. Will train. Must
have valid driver's license and trans-
portation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

**Kalame visų rūšių „sidings“,
„soffits“, įdėdame
lietvamzdžius (gutters) ir
dengiamo stogus. Skambinti
Romui tel. 630-774-1025.**

**Reikalinga auklė dviem 4 ir 8
metų vaikams. Reikia gyventi
kartu 6 dienas savaitėje.
Atlyginimas \$200 į savaitę.
Skambinti tel. 847-334-9475.**

GREIT PARDUODA
**RE/MAX
REALTORS**
OFFICE (773) 586-8888
HOME (708) 425-7100
MOBILE (773) 590-8286

RIMAS LSTANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

**TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS,
SALDYTVUS, ŠILDYMO
SISTEMAS, VIRYKLAS,
ORO VESITUUVUS.
H.DECKYS
TEL. 773-585-8824**

**Reikalinga auklė dviem 4 ir 8
metų vaikams. Reikia gyventi
kartu 6 dienas savaitėje.
Atlyginimas \$200 į savaitę.
Skambinti tel. 847-334-9475.**

A.A. DIM. MJR. ANTANAS MARTINIONIS

Liūdna žinia sukrėtė mus visus, karinės spaudos mylėtojus. 2000 m. gruodžio 14 d. po sunkios ligos mirė didysis Lietuvos karinės spaudos šūlas, dimisijos majoras Antanas Martinionis.

Antanas Martinionis gimė 1928 m. kovo 30 d. Pasvalio rajone, Sundriūnų kaime, Lietuvos savanorio-kūrėjo šeimoje. Mokėsi Pasvalyje. 1945-1951 m. tarnavo sovietinėje kariuomenėje, nuo 1952 metų dirbo žurnalistikos srityje ir mokėsi Panevėžio suaugusiųjų gimnazijoje. Gimnaziją baigė ir studijavo Vilniaus universitete teisę. Nuo 1968 m. dirbo muziejuje Vilniuje. 1989 m. dalyvavo, atkuriant Lietuvos atsargos karininkų sąjungą, atgaivino „Kardo“ žurnalą ir 10 metų buvo jo vyr. redaktorium.

Nuo jaunystės jo gyvenimo tikslas buvo surinkti ir paskelbti Lietuvos karių, savanorių prisiminimus, dokumentus, reikalingus tautos ir kariuomenės istorijai.

Per dešimt nepriklausomy-

bės metų parašė ar parengė spaudai 40 leidinių šia tematika. Jis parašė ir išleido bei parengė: „Generolo Raštikio tragedija“, „Nutraukti gyvenimai“, „Lietuvos kariuomenės tragedija“, „Klasta ir smurtas“, „Lietuviai wehrmache“, „Vietinė rinktinė“, „Žygis į Vilnių“, „Kremliaus klasta“, „Sukilimas“, „Rytų fronte“, „Pasmerkta mirti wehrmachto tanke“ ir kt.

A. Martinionis apdovanotas Gedimino IV I. ordinu.

Henrikas Kudreikis

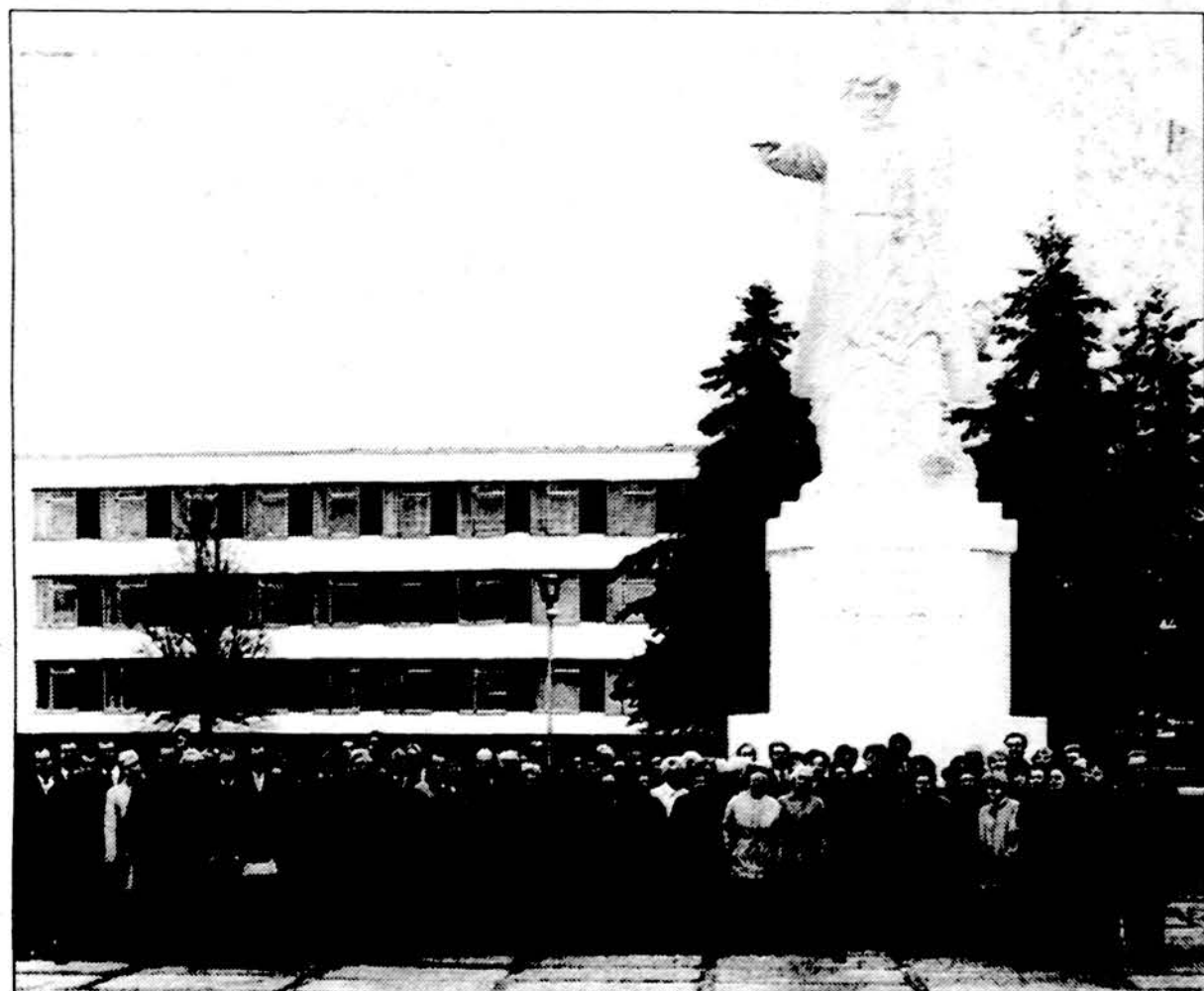
ATIDARYMO REIKĖS LAUKTI 25 METUS

Š.m. sausio 5 d. Šv. Petro bazilikoje, Romoje, popiežius Jonas Paulius II oficialiai užbaigė šventuosius jubiliejinus metus, o šeštadienį, sausio 6 d., buvo iškilmingai uždarytos šventosios durys. Dabar tikintieji turės vėl laukti 25 metus, kol bus paskelbti kiti šventieji metai ir durs iškilmingai atidarytos.

Jubiliejiniai metai, kaip prisimenime, prasidėjo 1999 m. Kaledų naktį. Tikima, kad nuo to laiko šia proga Romą aplankė bent 25 milijonai maldininkų. Prieš duris uždarančią, tikintieji stovėjo ilgose eilėse, nodėdami dar kartą pro jas praeiti: žmonių įsitikinimu, taip yra atleidžiamos visos nuodėmės ir galima išvengti skastyklos.

• **Kazlų Rūda.** Lapkričio 26 d. Kazlų Rūdos bažnyčios šventoriuje pašventintas kryžius vyskupui kankiniui Vincentui Borisevičiui (1887-1946) atminti. Dailininko Vyto Aputio kryžių šventimo mons. A. Svarinskas, ta proga aukojęs šv. Mišias ir per pamokslą kvietęs uoliai melstis, kad vyskupas kankinys greičiau būtų pakeltas į altoriaus garbę. Kryžius pastatytas Algimanto Lelešiaus ir kitų parapijiečių aukomis.

(Elta)

Minint Raseiniuose vaistinės įkūrimo 200 m. sukaktį prie paminklo Žemaičiui 2000. 10.26 d.

Albina Vaškienė ant savo išdekoruotos kračio skrynios. V. Vaškio nuotr.

BALTIMORĖS LIETUVIAI NETEKO LIAUDIES MENININKĖS

2000.10.29 d. Anapolio globos namuose po ilgų, sunkių, nepagydomos ligos iš mūsų tarpo atsiskyrė šioje apylinkėje labai gerai žinoma savo meniškais drožinėjimais Albina Gražulytė-Vaškienė. Paliko labai netekties sukrėtusią vyrą Vytautą, dukteris Rūtą ir Virginiją, sūnų Arūną su šeima. Taip pat Vytauto jau mirusių seserų Dulių ir Uleckų šeimas.

Lapkričio mėn. 2 dieną, po šv. Mišių šv. Alfonso bažnyčioje, buvo palaidota Loudon Park kapinėse. Mišių metu vargonais grojo ir giedojo jos anūakai, sūnaus Arūno ir Vidos dukterys ir sūnus. Lietuvių namuose į laidotuvių pietus susirinko gražus būrys gimininių, draugų ir pažįstamų. Su velione atsisveikino, jos gyvenimą apibendrinio ir užuojautos pareiškė Jonas Kardokas, Vytautas Dulys (angliškai) ir dukra Rūta.

Velionė Albina buvo gimusi prie Suvalkų Kalvarijos, Naujienelės kaime, Gražulių ūkyje turėdama dukterimis. Iš septynių dukterų yra likusi tik viena, gyvenanti Kaune. Pradžios ir vidurinius mokslus įsigijo Suvalkų Kalvarijoje. Baigusi įstojo į meno mokyklą Kaune, kur ji susipažino su meno mokslų pagrindais ir buvo specialiai paruošta taip vadinamų smulkiųjų ūkio šakų instruktore. Žemės ūkio rūmai sudarė programą supažindinti jaunus lietuvaites su įvairiais amatais: siuvimo, mezgimo bei kulinarijos. Tokių kursų mokytoja ir buvo velionė Albina Gražulytė. Šie kursai paprastai tęsdavosi arti tris mėnesius ir naudodavosi pradžios mokyklų patalpomis. Pasibaigus tiems trims mėnesiams, mokytojos ar instruktore buvo keliamos į kitą apylinkę vėl mokyti mezgti, siūti ir virti.

Taip į tokius kursus, su ruoštus Seinų-Lazdijų apskrities Verstaminų kaime ir buvo pasiųsta Albina Gražulytė, kur Dievo jau anksčiau, lyg ir atsitiktinai, buvo atsiųstas mokytojauti Vytautas Vaškys. Kai reikėjo po tuo pačiu stogu dirbti, reikėjo ir susipažinti, o kai jaunas berniukas susitinka jauną mergaitę ir abu yra mokytojai, tai kalboms temų netrūko. Taip bebendruojant net ir kibirkštys pradėjo skraidyti nuo vieno prie kito ir tiems trims mėnesiams bai-

giantis ir grėsiant išsiskyrimui, juodu jau tiek vienas kita pažino, kad sutarė nesisukti. 1943.12.30 dieną klebono Čepulio Lazdijų parapijos šv. Onos bažnyčioje buvo surišti neišskiriamai.

Po šešių mėnesių atėjo 1944 metų vasara, tai didžiųjų apsisprendimų laikas. Tada jau Vytautas ir Albina Vaškiai nusprendžia važiuoti į Vytauto tėviškę Kaupiškių kaime, Vokietijos pasienį, kur jau rado atvažiuosią pusbrolio Aniliausko šeimą. Artėjant frontui, maždaug rugpjūčio mėnesio gale, perėjo sieną ir apsisistoję pas Rytprūsų ūkininkus Vokietijos pasienį. Viena nelaimė dar ne nelaimė, tuojau po apsisistojimo karinė administracija paėmė Vytautą su pusbroliu Aniliausku apkasų kasti. Kurį laiką padirbėję juodu nuo apkasų pabėgo ir sugrįžė į tą pačią vietą jau Albinos nerado, ją išvežė Vytauto sesers vyras Dulys, bet jie važiuodami į vakarus greit juos pasivijo. Tik apsisistoję, karinė valdžia ir vėl prisistatė ir Vytautą su pusbroliu vėl pristatė apkasų kasti. Po kelių dienų, ar savaitės, jie vėl pabėgo ir pasiviję Vytauto svainį sužinojo, kad Vytauto žmona Albina pagimdė dukrą ir yra palikta vienuolių seselių globai. Vytautas, dabar jau naujas tėvas, nuskubėjo pas savo žmoną ir dukrą, kad jie kartu su kitais giminėmis galėtų trauktis tolyn į vakarus. Taip besitraukiančius netoli Oderio upės pasivijo rusai ir nukreipė į rytus grįžimui į Lietuvą. Nusiminę, bevažiudami atgal, jie sutiko vokiečių, kuris gerai orientavosi padėty ir jiems nurodė pasiekti dar vokiečių kontroliuojamą vietovę. Taip jie paspruko nuo rusų ir išvengė Sibiro.

Besitraukiant vis tolyn į vakarus, pagal Baltijos jūros krantus, ir karas pasibaigė. Anglai surinktus benamius talpino į stovyklas. Jie pateko į Uchtės miestą ir stovyklą, kurioje išgyveno iki beveik pabaigos 1949 metų. Gyvenimas Uchtėje nebuvo veltui, ten Albinai ir Vytautui Dievulis dar padovanojo sūnų ir kitą dukrą. Iš Lietuvos išvažiavusi jauna pora kelionėje pasikeitė ir rimtą 5 asmenų šeimą. Dar priminsiu, kad pirmoji dukra Rūta, gimusi bekeliaujant per Rytprūsius, atrodo įgavo ke-
liavimo genus, nes ir užau-

gusi, ištekejusi mėgsta ke-
liauti, nebūti per ilgai vienoje
vietoje, lietuviai sakyti, ji turi
„karštus padus“, nenustovi
vietoje.

Baltimorėje gyvenęs Vytauto dėdė, tėvo brolis siūlė atsiųsti affidavitus. Tais pačiais metais JAV Kongresas pravedė įstatymą leidžiantį įvažiuoti išvietintiems asmenims. Dulių ir Uleckų šeimos 1949 metais pasinaudojo tuo įstatymu ir atvyko į Baltimorės miestą. Vaškių šeimą sutrukdė vaikų ligos, dėl kurių turėjo išvykimą porą kartų atidėti ir tik 1949.12.16 dieną paliko Vokietiją ir gruodžio mėn. 31 dieną atsidūrė Baltimorėje švęstai 6 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Taip didžioji dalis Vaškių, Dulių ir Uleckų šeimų apsigyveno Baltimorėje ir čia pradėjo atskirus gyvenimus po maždaug 5 metų kartu bastymosi po Europos žemyną. Čia pirmiausiai atsiskyrė Vytauto Vaškio tėvai: motina mirė 1963 metais, o tėvas — 1973. Abu palaidoti Holly Redeemer kapinėse.

Pradžią gyvenimo Baltimorėje buvo sunki, be vietinės kalbos mokėjimo turėjo imtis fizinio pigiai apmokamo darbo. Vytautas pradėjo Amerikos karjerą darbu prie matrasų, kur ir daugiau lietuvių žengė pirmuosius žingsnius Dėdės Samo žemėje. Velionė Albina dirbo prie moteriškų skrybėlių, kur iškentėjo porą metų. Vyras po metų perėjo dirbti į Venitian Blind Co. Ten pasiliko iki išėjimo į užtarnautą poilsį. Albina po tų poros metų pasiliko namuose auklėti savo vaikučius.

Maždaug po 15 metų miesto triukšmas, oras ir bendrai sunkiai pakeliama aplinka pastūmėjo Vaškų ir kitų gimininių šeimas ieškoti sau ir augantiems vaikams geresnės vietos, kur po sunkių dienų darbų galėtų ramiai gamtoje pailsėti, pakvėpuoti oru. Taip jie surado parduodamas žemės sklypus Crownsville apylinkėje. Neturėdami reikalingo kapitalo, jie sutarė vieni kitiems padėdami vykdyti statybas patys savo rankomis. Dirbo savaitgaliais, truko maždaug 5 metus, kol į dar ne visai užbaigtus namus galėjo persikelti nuolatiniams apsigyvenimui.

Dar negalima užmiršti vienos nelaimės ištikusios velionės besisvečiuojant Bostone

pas gimines, kur ji, nežinodama kambarių išdėstymo, nukrito laiptais ir rusį ir susilaužė abi kojas, kurios buvo įstatytos į gipsą trejetui mėnesių. Per tą laiką ji galėjo tik gulėti arba sėdėti. Tokioj padėty budama pradėjo domėtis ir praktikuotis medžio pjautymu, kurį taip gerai išvystė, kad jos drožinėti, juvelyrinių dėžučių, dekoratyvinių lėkščių bei kryželių galimama rasti beveik kiekvienoje Baltimorės lietuvių šeimoje. Taip pat jų daug atsidūrė ir Vašingtone, Philadelphijoje, net New Yorke ir kitur. Svarbiausia, kad ji ne tik drožinėjo, bet ir kūrė planus, prietaikydama prie apdirbamo medžio dydžio ir formos. Tuo jos naujai atrastu menu susidomėjo ir jos vyras. Jie abu ilgus metus bendradarbiavo: ji vykdė smulkesnius, tikslesnius darbus, o vyras paruošdavo medžiagą jai ir dirbdavo didesnius, net iki 10 pėdų aukščio, kryžius, dekoruodavo knygomis ir skulptūroms lentynas ir pan.

Kaip Baltimorės lietuvių dauguma prisimename, lietuvių muziejaus atidarymas įvyko 1978 metais vasario 16, nepriklausomybės minėjimo dieną. Čia buvo pradėti ruošti įvairūs liaudies meno kursai: šiaudinukų gamybos — Ka-

lėdų eglutėms puošti, odos apdirbimo, kiaušinių dekoravimo ir įvairūs medžio apdirbimo kryžiai, koplytstulpiai, lėkščių, juvelyrinių dėžučių inkrustacijos ir trikampinio pjautymo (chip carving). Tuose kursuose aktyviai dalyvavo ir velionė Albina su savo darbu ir patarimais. Iš kursų lankytojų pagamintų kryžių ir koplytstulpių yra padaryta Kryžių kalno imitacija, ruošta Lietuvos ūkininko dukters kambarys su verpimo rateliu, staklėmis ir Albinos su Vytauto padarytos ir išdekoruotos kračio skrynios ir merginos lovos. Bet kuriam muziejaus kambariui bebūtum, visur rastum Albinos rankomis išpjaustytų liaudies meno kūrinių. Mums visiems, vėliau prisidėjusiems, ji buvo įkvėpimas, patarėja, planų brailizėtoja ir kritikė. Nors aktyvus gyvenimas muziejuje lyg ir apirimo, bet Albinos dvasia pasiliks ilgiems metams. Maždaug prieš 10 metų, prasidėjusi liga atitraukė ją nuo jos taip mylimo darbo. Daug metų buvo

ATSINAUJINIMO SAVAITGALIS KLAIPĖDOJE

Gruodžio 1-3 d. Klaipėdos P. Mašioto vidurinėje mokykloje vyko krikščioniškojo atsinaujinimo savaitgalis jaunimui „Trokštu pažinti Jėzų“. Renginio organizatoriai — Telsių vyskupijos Jaunimo centras ir Telsių vyskupijos Rekolekcinio veikimo organizacija. Renginyje dalyvavo apie 110 jaunuolių iš įvairių Žemaitijos kampelių. Įžanginėje konferencijoje Rekolekcinio veikimo organizacijos vyr. koordinatorių kun. R. Karpavičius kvietė įsiklausyti į naująją apie žmogų apsiirėkusį Dievo Sūnų. Kitą dieną šv. Jono kongregacijos br. Jurgis kalbėjo apie Jėzų kaip gelbėtoją ir draugą. Savaitgalio dalyviai atskiromis grupėmis diskutavo tema „Kur aš susitikau Jėzų“, diskusijos metu jiems iškilusius klausimus atsakinėjo kun. R. Karpavičius ir br. Jurgis. Po paskaitų vyko Susitaikinimo pamaldos. Sekmadienį, išsklausę paskutinę konferenciją, atsinaujinimo savaitgalio dalyviai šv. Juozapo Darbininko parapijos bažnyčioje šventė Eucharistiją.

• **Marijampolė.** Lapkričio 12 d. Marijampolės šv. Arkan-gelo Mykolo prokatedroje teol. dr. kun. L. Leščinsko, MIC, 50 metų kunigystės jubiliejus proga šv. Mišias aukojo vysk. J. Žemaitis, MIC, ir pats jubiliatas kun. L. Leščinskas, MIC. Per pamokslą vysk. J. Žemaitis, MIC, priminė pagrindinius jubilato gyvenimo momentus, pažymėjo, kad kunigystė ne profesija, o pašaukimas, kur meilė Kristui skatina atsiduoti visiškai.

vyrą Vytauto globojama namuose ir tik paskutinius pusantų metų, vyro sveikatai sumenkėjus, buvo perkelta į globos namus, kur kiekvieną dieną buvo vyro lankoma ir, galima sakyti, globojama atsiskyrė su šiuo pasauliu. Noriu palinkėti jai ramybės ir laimės Dievo buveinėje, o čia pasiliksiems pasiryžimo testuoti savo gyvenimus pagal velionės įkvėptas gaires. Amžina atilsį suteik jai, Viešpatie!

J. Kardokas

Su širdgėla pranešame, kad 2001 m. sausio 9 d., sulaukęs 83 metų, ilgai ir sunkiai sirgęs, savo namuose mirė mūsų brangus ir mylimas Vyras, Tėvas, Uošvis ir Senelis

A. † A.

Dipl. inžinierius JUOZAS RASYS RAŠČIAUSKAS

Velionis Amerikoje išgyveno 51 metus. Priklausė Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungai, Lietuvių Bendruomenei, jaunystėje skautams.

Nuliūdę liko: žmona Irena Ragauskaitė, sūnus Vitas ir Tomas su žmona Brigita, jų dukros Sofia ir Alisa; žmonos sesuo Aldona ir jos vyras dr. Antanas Lipskiai, žmonos brolis dr. Leonidas su žmona Praurime Ragai. Lietuvoje liūdi sesuo su šeima, mirusių brolių ir seserų vaikai ir jų šeimos.

Nuliūdusi šeima.

A. † A.

Poetui ADOMUI JASUI

Amžinybėn iškeliavus, jo dukteris LILIJĄ ir BIRUTĘ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Lietuvių Rašytojų draugija

A. † A.

ADOLFUI JELIONIUI

mirus, jo žmoną SOFIJĄ ir dukras nuoširdžiai užjaučiame.

Stasys Paketuras

Danutė Raščiuviene

Kanada

PADĖKA

A. † A.

JUOZAS ŠILIMAITIS

Mirė 2000 m. lapkričio 15 d. Buvo palaidotas lapkričio 20 d. šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi mūsų padėka kunigui Jonui Kuzinskui už maldas koplyčioje ir kapinėse. Dėkojame už šv. Mišių aukas šv. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno Putnamo, Čikagos ir apylinkių rėmėjams, kurios buvo įteiktos per iždininkę Aldoną Ankiene.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už šv. Mišių aukas, atsiųstas gėles ir pareikštas mums užuojautas.

Dėkojame visiems, atsilankiusiems šermentyse ir laidotuose.

Ačiū Danutei Russell už visokeriopą pagalbą mūsų sunkiose valandose. Dėkojame Town Lake VFW Post 5216, karsto nešėjams ir Palos Gaidas laidotuvių direktoriui už nuoširdų ir malonų patarnavimą.

Nuliūdę: duktė, motina ir artimieji.

PADĖKA

A. † A.

VLADAS (WALTER) ABRAMIKAS

Mūsų mylimas Tėvelis, brangus Dėdė ir Senelis 2000 m. gruodžio 29 d. iškeliavo pas savo Kūrėją ir sausio 2 d. buvo palaidotas Springfieldo Kalvarijos kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame St. Agnės parapijos klebonui kun. Patrick J. Wright už maldas koplyčioje, atnašautas šv. Mišias už velionio sielą, pasakytą giliai prasmingą pamokslą bažnyčioje ir palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams: anūkams Ramon Abad, Michael Abad, Matthew Buedel, taip pat Algiiui Abramikui ir Kazimierui Totoraičiui.

Nuoširdžiai dėkojame visiems už atsiųstas gėles, aukas šv. Mišioms, pareikštas mums užuojautas žodžiu, raštu ir per spaudą, palydėjimą į Amžino Poilsio vietą Kalvarijos kapinėse.

Nuliūdę dukros Violeta, Regina, žentai, anūakai ir proanūakai.

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.sasandlithuania.com.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lai nenusimena tie, kurie neturėjo galimybės antradienio vakare pasiklausyti puikaus Muzos Rubackytės grojimo per WFMT radijo stoties transliuojamą laidą "Music in Chicago", nes visi turėsite retą progą pianistę gyvą pamatyti scenoje jau šį šeštadienį, sausio 13 d., 7:30 val. v. Maria aukštesniosios mokyklos koncertų salėje, 6727 S. California. Paskubėkite, nes bilietai į šį neeilinį renginį sparčiai parduodami. Jie gaunami „Seklyčiai“, 2711 W. 71st gatvėje. Bilietų užsakymas telefonu – 708-386-0556. Rėdintojai – Lithuanian news radio 1080 AM – „Studio R“.

LB Lemonto socialinių reikalų skyrius praneša, kad Panoramos ir filmų rodomai nuo šiol vyks penktadieniais 2 val.p.p. Bočių menėje. Popiečių diena keičiama iš antardinio į penktadienį.

Maria aukštesnioji mokykla kviečia lietuves mergaites lankyti jų katalikišką mokslo įstaigą. Aštunto skyriaus moksleivėms stojamieji egzaminai vyks sausio 13 d., šeštadienį, 8 val. v. r. Maria High School, 6727 S. California Ave. Atvykusiosios turi turėti du pieštukus (Nr. 2) ir sumokėti 20 dol. mokestį. Iš anksto užsiregistruoti nebūtina. Egzaminas baigsis apytiksliai 11:30 val. r., taigi tėveliai per tą laiką gali apžiūrėti mokyklą ar pasižiūrėti filmų. Taip pat bus surengtos ekskursijos po mokyklą tik lietuviškai kalbantiems tėveliams. Daugiau informacijos skambinant Scott Weakley tel. 773-925-8686; ext. 181.

3 mėnesius „Draugą“ galite nemokamai, jei esate naujas, JAV gyvenantis dienraščio skaitytojas. Nelaikite ir kreipkitės į „Draugo“ administraciją.

„Seklyčiai“ reikalingas tar-nautojas/a. Turi gerai kalbėti lietuviškai ir angliškai, mokėti dirbti kompiuteriu. Kreipkitės tel. 773-476-2655.

PRISIMINKIME SAUSIO 13-OSIOS ŽUVUSIUOSIUS

ALTO Čikagos skyriaus valdyba, vadovaujama pirmininkės Evelinos Ozelienės, rengia Sausio 13-osios aukų, žuvusių prie Televizijos bokšto Vilniuje, prisiminimą – pagerbimą š.m. sausio 13 d., šeštadienį, 10 val. ryto Jaunimo centre.

Prisiminimas bus pradėtas šv. Mišiomis 10 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje. Šv. Mišias atnaušins ir pamokslą pasakys kun. Juozas Vaišnys, SJ. Po pamaldų visi kviečiami vykti į Jaunimo centro galeriją, kur tęsime antrąją prisiminimo dalį. Pagrindinė kalbą pasakys buvęs politinis kalnys Povilas Vaičekas. Po žuvusių pagerbimo sugiedojus „Marija Marija“ – prisiminimas bus baigtas.

Po to visi pabendrausime prie kavutės puodelio. Visi, kurie tik gali, maloniai prašomi atsilankyti į pamaldas ir po pamaldų į pagerbimą, vykiantį Jaunimo centro galerijoje. Savo dalyvavimu garbingai prisiminsime visus žuvusiuosius dėl Lietuvos laisvės. ALTO Čikagos skyriaus valdyba už dalyvavimą visiems iš anksto dėkoja.

Ant. Repšienė

KUN. DR. ARVYDO ŽYGO PRIMICIJOS

Sausio 13 d. Cicero lietuvių telkinyje bus didelė šventė. Tą dieną šv. Antano parapijos bažnyčioje įvyks čia užaugusio ir vietos lietuvių tarpe gerai žinomo tautiečio kun. dr. A. Žygo primicijos.

Beje, praėjusiais metais Lietuvoje kunigo šventimus gavęs kun. dr. A. Žygas yra gerai pažįstamas ne vien tik Cicero lietuvių tarpe. Apie jį daug yra patyrę ir Čikagos, kitų Amerikos lietuvių telkinių gyventojai, taip pat ir tėvynėje esantys mūsų tautiečiai, nes ten šis vyras reiškiasi daugiau negu 10 metų.

Arvydas yra gimęs Čikagoje, bet savo vaikystę ir jaunystę praleido Cicero. Čia jis lankė ir baigė tada dar labai lietuvišką šv. Antano parapijos mokyklą, po to įstojo į katalikišką Fenwick gimnaziją. Studijavo Illinois universitete ir

čia gavo magistro laipsnį iš antropologijos, o daktaro – iš biochemijos.

Yra lankęs ir įvairias lituanistines mokyklas bei Pedagoginį lituanistikos institutą, kuriame vėliau pats dėstė. Šiame institute buvo įsteigęs ir folklorinį ansamblį, kuriam ir vadovavo. Šis vienetas savo pobūdžiu turbūt buvo vienintelis Š. Amerikoje.

Arvydą teko pažinti nuo pat jaunystės dienų ir gerėtis jo lietuvišku nusiteikimu, mandagumu ir kitomis dorybėmis, kuriomis, deja, ne visi gali pasigirti. Savo veiklą pradėjęs lietuvių skautų tarpe jis buvo aktyvus skautukas. Kiek vėliau jam prirėkė platesnių akiračių, tad perėjo pas ateitininkus, kur iki šių dienų reiškiasi. Jis buvo vienas iš Lietuvos ateitininkų veiklos atkūrėjų, kada kraštas išsilaisvino iš

„Dainavos“ religinio koncerto pavadinimą „Ir šviesa, ir tiesa“ įkvėpė Vinco Kudirkos „Tautinės giesmės“ dvasia ir žodžiai. Į šiuos žodžius, raginančius dirbti tėvynės naudai ir žmonių gerbei, atsisaukė Sausio 13-osios Televizijos bokšto budėtojai, savo gyvybes paaukoję už laisvę, kurią jau turime visus dešimt metų. Be šios laisvės, negalėtume taip arti būti šalia savo gimtinės, negalėtume riekščiūnėmis semtis lietuviškųjų turtų iš gailaus tėvynės šaltinio. Ateikite ir pabūkite kartu su „Dainava“, kuri sausio 14 d. popietę pašvęs Lietuvos didvyrių atminimui. 3 val.p.p. Šv. M. Marijos bažnyčioje prasidės vienintelis per metus rengiamas lietuviškojo choro koncertas, į kurį bilietus galite įsigyti „Seklyčioje“.

www.draugas.org – tai „Draugo“ internetinis puslapis. Net jeigu ir negaunate laikraščio, šį puslapį atsivertę, sužinosite žinias iš Lietuvos, perskaitysite „Draugo“ kalendorių, susipažinsite su mirties skelbimais.

Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugijos metinis susirinkimas vyks 2001 m. sausio 14 d., sekmadienį, Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje (44 ir S. Fairfield) tuoj po lietuviškų Mišių 11:30 val. ryto. Bus renkamas nario mokestis. Po susirinkimo – bendri pietūs. Valdyba visus maloniai kviečia dalyvauti.

Skelbimai

• Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuosimėjais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747. (sk.)

rusų okupacijos. Arvydą matėme tarp tų žmonių, kurie stengėsi padėti savo tėvų kraštui tuoj po Nepriklausomybės atkūrimo.

Arvydas skaitė paskaitas Vilniaus, Vytauto Didžiojo universitetuose, Kauno kunigų seminarijoje. Jis dirbo ir su nelaimingais jaunuoliais, kuriems reikėdavo vienokios ar kitokios paramos.

Mane ypač džiugindavo lietuviška Arvydo dvasia, kuria ne tik jis pats spinduliavo, bet ir kitus stengdavosi užkrešti. Tokių jaunuolių kaip Arvydas vargu ar daug Amerikoje išauginome.

Čia reikia paminėti, tuo metu, kai Lietuva buvo rusų okupuota, Arvydas ten negalėjo lankytis, tai buvo nuvykęs į Suvalkų trikampį, kad ten bent iš toliau galėtų pajusti tėvynės dvasią.

Apie kun. dr. A. Žygą daug būtų galima prirašyti. Jo veikla plati ir darbai gausūs. Jis yra daugiau veiksmo žmogus: pilnas naujų idėjų bei užmojų. Apie kun. dr. A. Žygą ateityje dar, be abejo, daug girdėsime, nors turbūt jo ateitis jau daugiausia bus susieta su Lietuva.

Bet bus gera vėl pamatyti Arvydą „namuose“ – Cicero, kur praėjo jo gražiausi gyvenimo metai. Jis Cicero lietuviams buvo ir bus kaip šviesus spindulys, kuris visada švietė ir švies.

Beje, kun. dr. A. Žygo primicijos bus šį šeštadienį, sausio 13 d., 4 val. p.p. šv. Antano parapijos bažnyčioje. Po jų – 5 val. parapijos salėje bus pabendraujamas su jaunuojų kunigu ir vaišės. Rodos ir šią salę žada susirinkti labai gausūs mūsų tautiečių būrys, kaip kad būdavo senais, gerais laikais. Būkime ir mes šioje gražioje šventėje!

Ed. Šulaitis

Prieš Kaledų šventės pabaigą į mokyklos sceną užlipė Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai giedoję „Džiaugsmingą šv. Kaledų“.

ČLM KALĖDŲ EGLUTĖ

Šių dienų Kaledų šventės – šviesos šventės. Įvairiomis šviesomis ir papuošalais puošiami namai, medžiai, tvoros, krautuvų langai, eglutės ir visa kita, prie ko galima prikabinti papuošalą. Visur dominuoja Kaledų seneliai, nykštukai ir kiti pasakų dalyviai, bet retai kur pamatysi prakartėlę ir šventąją šeimynėlę, nors šios šventės jų garbei ruošiamos. Kaledų šventės – tai vaikų džiaugsmo šventės, nes jie gauna daug gražių dovanėlių.

2000 m. gruodžio 16 dieną ir Čikagos lituanistinė mokykla šventė Kaledų eglutę Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visas vaidinimas ir programa vyko labai gražiai išpuoštoje scenoje. Kaip įprasta, mokyklos direktorė Jūratė Dvilienė pasveikino mokinius, tėvus, mokytojus ir svečius su ateinančiomis Kaledomis ir tuo pačiu pradėjo šventės programą.

Buvo inscenuota „Senele pasaka“. Scenai ją paruošė mokytojos O. Cvilikienė ir D. Blažulienė. Pasaką skaitė A. Gintautaitė ir L. Pliopaitė. Senele vaidino V. Loginaite. Jos vaikai čia buvo: R. Garkevičiūtė, G. Svirupskaitė, I. Ribskytė, G. Rukas, K. Luinytė, S. Marcinkevičiūtė, S. Januškevičiūtė. Nykštukai: R. Zigmantavičius, T. Einikis, M. Rickevičius, J. Smuikaitis, M. Frimantas, A. Sadkevičius, E. Dusevičiūtė, A. Miliūnaitė, A. Stalonytė.

Po to buvo šokami šokiai: lietuvių liaudies žaidimų „Grazi mūsų šeimynėlė“ šoko 5-6 skyrių mokiniai. Juos paruošė mokytoja O. Cvilikienė. Šokį „Du gaideliai“ šoko vaikų darželio auklėtiniai. Juos paruošė mokytoja N. Pupienė. „Suktinį“ šoko 4 skyriaus mokiniai, paruošti mokytojos N. Pupienės. Šokį „O pa pa, o lia lia“ atliko 2 sk. mokiniai, N. Pupienės išmokyti. „Ančiukų šokį“ šoko vaikų ratelio auklėtiniai, paruošti mokytojos O. Cvilikienės. „Meškučių šokį“ šoko kiškių ratelio auklėtiniai, paruošti mokytojų S. Eglėnaitės ir R. Zakarauskienės. „Pasėjau kanapę“ šoko 3 sk. mokiniai, paruošti N. Pupienės. „Aš einu į svečius“ atliko pirmo skyriaus vaikai, paruošti N. Pupienės. Paskutinius du šokius „Kalvelis“ ir „Šiaučius“ šoko 7 ir 10 klasių mokiniai, paruošti mokytojos V. Dargienės.

Po šokių gyvasis paveikslas – Prakartėlė. Mariją vaizduoja R. Karkevičiūtė, o Juozapą G. Rukas.

Jungtinis mokyklos choras buvo paruoštas mokytojų D. Gedvilienės, M. Puškinės ir E. Karalienės. Šios dvi pastarosios – talkininkės. Choras pagiedojo ir padainavo kaledinių giesmių bei dainų.

Komiteto pirmininke E. Brooks pasveikino visus dalyvius ir padėkojo programos ruošėjams bei atlikėjams. Kartu pranešė, kad atvyksta Kaledų senelis (V. Butauskas) su

dovanomis. Mokiniai senelį pasitiko džiaugsmingai – triukšmingai. Ilgai jis dalino dovanas mokiniams ir atvykusiems svečiams – vaikams.

Graziai sceną papuošė: D. Blažulienė, I. Garkevičiūtė, L. Viršinskienė, V. Buzienė, Maistas – tėvų gamintas. Vi-

A. Rašymas. Vyr. šokiams akompanavo R. Strazdienė. Mokiniai ruošė visi mokytojai, talkino tėvai, parupindami gražius veikėjų kostiumus. Daug pasidaravo tėvų komitetą, ypač V. Buzienė.

Koridoriuje buvo tėvų komiteto paruoštas vaišių stalas. Maistas – tėvų gamintas. Vi-

J. Plačas

Grupele vaikų sekė „Senele pasaką“, pagal kurią scenoje vaidino lituanistinės mokyklos mokinukai.

Pirmosios klases ir berniukai, ir mergaites buvo angeliukais.

ČLM darželio klase buvo pavirtusi į nykštukus.

Visos nuotraukos – Dalios Badarienės

Kun. dr. Arvydas Žygas (viduryje) su dr. Petru Kiseliumi ir Stefa Kiselienė. E. Šulaitis nuotr.